

Creating Care

PR3

Nástroj pro zapojení rodin do pěstounské péče

Číslo projektu: 2021-1-AT01-KA220-ADU-000028452

Partneři

Univerzita Innsbruck - Rakousko (koordinátor projektu)
KMOP - Centrum sociálních aktivit a inovací - Řecko
Compass GMBH - Rakousko
AFEJI - Francie
Mise Hero - Česká republika
Amadora Inova - Portugalsko
Aproximar, Cooperativa de Solidariedade Social - Portugalsko
San Giuseppe Onlus - Itálie
EaSI - Evropská asociace pro sociální inovace - Rumunsko

Autoři

Anastasia Sirbu
Teresa Sousa
Tiago Leitão
Aproximar, Cooperativa de Solidariedade Social

Datum zveřejnění

červen 2023

Financováno Evropskou unií. Vyjádřené názory a stanoviska jsou však pouze názory a stanoviska autora (autorů) a nemusí nutně odrážet názory a stanoviska Evropské unie nebo Evropské výkonné agentury pro vzdělávání a kulturu (EACEA). Evropská unie ani EACEA za ně nemohou nést odpovědnost.

Index

Obsah

Index.....	3
Definice a klíčová slova	5
1. Úvod.....	6
1.2. Účel tohoto nástroje	7
1.3. Pro koho je tento nástroj určen?	8
2. Systém sociálního zabezpečení.....	9
2.1. Rakousko.....	9
2.2. Česká republika	9
2.3. Francie	10
2.4. Řecko	11
2.5. Itálie	11
2.6. Portugalsko.....	12
2.7. Rumunsko.....	13
3. Proč je důležité podporovat pěstounskou péči?.....	14
4. Potřeby dětí v péči	14
5. Práva a výhody pěstounské rodiny	16
6. Práva a povinnosti rodin v pěstounské péči	17
6.1. Práva	17
6.2. Odpovědnosti	17
✓ Poskytnutí bezpečného domova.....	17
✓ Poskytování lásky a podpory.....	18
✓ Péče o vzdělání dítěte	18
✓ Péče o zdravotní potřeby dítěte	18
✓ Zvládání chování dětí	18
✓ Podporovat kontakt s rodinou.....	18
✓ účastnit se schůzek a být týmovým hráčem.....	18
✓ Pokračovat ve zlepšování dovedností.....	18
7. Kritéria pro přijetí za pěstouna	19
8. Strategie k odstranění mýtů a pochybností o pěstounské péči.....	21
8.1. Jaké strategie můžeme použít k demystifikaci těchto mýtů?.....	22
9. Aktivity pro zapojení pěstounských rodin.....	22

10. Odpovědné subjekty	29
11. Národní zdroje	36
Pflegekinder, Pflegemamas und Pflegepapas.....	39
12. Odkazy.....	43
Přílohy	46
Příloha 1 - Kolo emocí (verze pro tisk)	46
Příloha 2 - Box víry a mýtů (verze pro tisk)	47
Příloha 3 - Cesta pěstounské rodiny (verze pro tisk)	48
Příloha 4 - Pravda nebo lež (verze pro tisk)	49
Příloha 5 - Čas v kruhu (verze pro tisk)	50
Příloha 6 - Dopis sobě samému (verze pro tisk)	51
Příloha 7 - Budování empatie (verze pro tisk).....	52

Definice a klíčová slova

- **Příbuzenská péče:** rodinná péče v rámci širší rodiny dítěte nebo u blízkých přátel rodiny, které dítě zná, ať už formální nebo neformální povahy;
- **Pěstounská péče:** situace, kdy jsou děti umístěny příslušným orgánem za účelem náhradní péče v domácím prostředí jiné rodiny, než je vlastní rodina dítěte, která byla vybrána, kvalifikována, schválena a dohlíží na poskytovatel této péče; pěstounská péče je způsob zajištění rodinného života pro děti, které z různých důvodů nemohou žít se svými biologickými rodiči. Pěstounská péče slouží k zajištění dočasné péče po dobu, kdy rodiče dostávají pomoc při řešení problémů, nebo k pomoci dětem či mladým lidem v obtížném období jejich života. Často se děti vrátí domů, jakmile se vyřeší problémy, kvůli kterým se dostaly do pěstounské péče, a je jasné, že se o ně rodiče mohou bezpečně postarat. Jiné mohou zůstat v dlouhodobé pěstounské péči, některé mohou být adoptovány a další se přesunou do samostatného života.
- **Rezidenční péče:** péče poskytovaná v jakémkoli skupinovém prostředí, které není rodinné, jako jsou místa bezpečí pro nouzovou péči, tranzitní centra v nouzových situacích a všechna ostatní zařízení krátkodobé a dlouhodobé rezidenční péče, včetně skupinových domovů.
- **Adopce:** právní převod rodičovských práv a povinností k dítěti, který je trvalým řešením pro dítě, které nemůže být se svými biologickými rodiči a všechny právní vazby s jeho biologickou rodinou jsou přerušeny. Měla by být použita pouze jako poslední možnost pro děti.
- **Doprovázená nezletilá osoba:** nezletilá osoba, která je doprovázená a skutečně převzata do péče dospělé osoby, která je za ni odpovědná podle zákona nebo praxe daného členského státu.
Rodiny s dětmi: nezletilé osoby, které jsou doprovázeny jedním nebo oběma rodiči nebo jejich zákonným či obvyklým primárním opatrovníkem.
- **Oddělené dítě:** Dítě mladší 18 let, které se nachází mimo svou zemi původu a je odloučeno od obou svých rodičů nebo od svého předchozího zákonného/obvyklého primárního opatrovníka. Může se jednat o děti doprovázené jinými dospělými členy rodiny.
- **Nezletilá osoba bez doprovodu:** nezletilá osoba, která přicestuje na území členského státu EU bez doprovodu dospělé osoby, která je za ni odpovědná podle právních předpisů nebo praxe daného členského státu EU, a to po dobu, kdy není skutečně převzata do péče takové osoby; nebo která je ponechána bez doprovodu po vstupu na území členského státu EU.

1. Úvod

Creating Care je projekt spolufinancovaný Evropskou komisí v rámci programu Erasmus+ a je realizován v 9 partnerských organizacích v 7 evropských zemích: Rakousku, Řecku, Rumunsku, Portugalsku, Francii, České republice a Itálii. Tato iniciativa vzniká s cílem investovat do odborné přípravy a podpory odborníků a pěstounských rodin a také řešit nedostatky v oblasti podpory poskytované pěstounským rodinám po ukončení pěstounské péče, a následně přispět k procesu deinstitutionalizace.

Podle Úmluvy OSN o právech dítěte by všechny děti měly mít zajištěny odpovídající životní podmínky pro svůj fyzický, sociální a duševní rozvoj v příznivém rodinném prostředí. Přestože opatření ústavní péče byla původně vytvořena za účelem ochrany a zajištění potřeb dětí, výzkum ukázal, že ústavní péče je škodlivá, má negativní dopad na psychosociální vývoj (OHCHR, 2011) a může být nebezpečná zejména pro malé děti (UNICEF, 2011). Na druhou stranu má pěstounská péče na děti pozitivní dopady, jako je obnovení řeči, přilnutí, psychologické přizpůsobení, odstranění problémů v chování a příznaků posttraumatického stresu, zlepšení studijních výsledků a zaměstnatelnosti (např. Nelson, Fox a Zeanah, 2014; Ahmad a kol., 2005). V posledním desetiletí se Evropa řídí politikou deinstitutionalizace a doporučením Evropské komise je vymýtit instituce pro děti a zaměřit se na opatření náhradní péče (Evropská komise, 2013) speciálně v případě dětí ve věku 0 až 3 roky a dětí s křehkou životní dráhou (Eurochild, 2010). **Ve světle doporučení směřujícího k deinstitutionalizaci a zvýšeného počtu dětí žijících v ústavních zařízeních, zejména dětí bez doprovodu v Evropě, je hlavním cílem tohoto projektu připravit a umožnit odborníkům, jak jednat, získávat a komunikovat s pěstounskými rodinami s ohledem na jejich potřeby a realitu dětí bez doprovodu.**

Projekt Creating Care klade do svého středu začlenění ohrožených dětí (se zvláštním důrazem na děti bez doprovodu) a prosazuje alternativní opatření péče, jako je tomu v případě opatření pěstounské péče, a to prostřednictvím školení a podpory odborníků i pěstounských rodin, řešení stereotypů a předsudků týkajících se pěstounských rodin a dětí bez doprovodu v systému pěstounské péče.

Projekt se zaměřuje na rozvoj struktur sociální podpory a péče, tak aby vyhovovaly potřebám odborníků i rodin, konkrétně na školení odborníků a jejich komunikační a náborové dovednosti a na vytvoření podpůrné aplikace pro rodiny. Očekává se, že pěstounské rodiny a potenciální pěstouni získají větší podporu, která bude přizpůsobena jejich specifickým potřebám v průběhu procesu náboru. Proto může být více rodin povzbuzeno k přijímání dětí a budoucí/potenciální pěstounské rodiny mohou být více motivovány stát se pěstounskými rodinami nebo více otevřeny možnosti přijmout dítě bez doprovodu. Kromě toho existence širšího spektra podpory nejen během procesu náboru ze strany odborníků, kteří rodiny doprovázejí, ale také po ukončení procesu pěstounství, a to prostřednictvím přístupu k užitečným službám v okolí, usnadní období pěstounské péče. Poskytne tak dítěti zdravější a pozitivnější prostředí pro jeho rozvoj a začlenění nejen v pěstounských rodinách, ale i ve společnosti, a učiní tak velký krok k dosažení potřebné transformace pěstounských rodin a příslušných služeb pro děti v celé Evropě.

Konkrétními cíli této iniciativy jsou:

- ✓ Analyzovat potřeby odborníků v systému péstounské péče s cílem vyškolit je a zlepšit jejich kompetence v oblasti náboru a komunikace s péstounskými rodinami a potenciálními péstouny;
- ✓ Vytvořit profil péstounských rodin, aby se zjistili a pochopili jejich charakteristiky, zkušenosti, obavy a potřeby;
- ✓ Podporovat odborníky při zapojování rodin do péstounské péče;
- ✓ Shromažďovat důležité informace o potřebách odborníků a péstounských rodin, aby bylo možné zajistit odpovídající odbornou přípravu, podporu a služby;
- ✓ Školit odborníky a umožnit jim, aby demytizovali předsudky a stereotypy týkající se péstounských rodin a dětí bez doprovodu;
- ✓ Školit odborníky, aby zvyšovali povědomí péstounských rodin/potenciálních péstounských rodin v průběhu náboru o problematice dětí bez doprovodu v Evropě a jejich zvýrazněné zranitelnosti;
- ✓ Vyplnit mezeru v nabídce podpory péstounským rodinám a péstounům po ukončení péstounské péče vytvořením telefonní aplikace s informacemi o užitečných službách pro péstounské rodiny v okolí.

1.2. Účel tohoto nástroje

Jak uvádí několik autorů, pro motivaci lidí stát se péstounskou rodinou je nezbytné, aby pochopili, co to znamená. Úspěšný nábor péstounů začíná zvyšováním povědomí v komunitách, jejich vzděláváním o tématu a potřebách těchto rodin, jakož i informováním a ukazováním realistického pohledu na jejich povahu. Je však důležité si uvědomit, že k náboru a motivaci budoucích péstounských rodin je zapotřebí strategií. Někdy mohou strategie, které jsou založeny na sebestředných rodičovských motivacích, vyvolat poruchy nebo být spojeny s nižším počtem umístění, protože neodpovídají cílům systému péstounské péče (Baum, Crase & Crase, 2001). Na druhou stranu, pokud jsou péstouni vedeni motivací, jako je altruismus a touha pomoci dítěti nebo dospívajícímu, dochází k pozitivnějším výsledkům (Rhodes et al., 2006). Jedním z důvodů, jak motivovat případné péstouny, je poskytnout jim praktické nástroje, školení, přednášky, workshopy, finanční odměny, podporu od jiných péstounských rodin a odborníků.

Přestože byla opatření ústavní péče původně vytvořena za účelem ochrany a zajištění potřeb dětí, výzkum ukázal, že ústavní péče má negativní dopad na psychosociální vývoj a může být nebezpečná zejména pro malé děti (UNICEF, 2011; OHCHR, 2011).

Péstounská péče má na děti pozitivní dopad, např. na obnovu řeči, přílnutí, psychologické přizpůsobení, odstranění problémů s chováním a příznaků posttraumatického stresu, zlepšení studijních výsledků a zaměstnatelnosti (např. Nelson, Fox, & Zeanah, 2014; Ahmad et al., 2005).

V posledním desetiletí se Evropa řídí politikou deinstitucionalizace a doporučením Evropské komise je zrušit zařízení pro děti a zaměřit se na opatření náhradní péče (Evropská komise, 2013), zejména v případě dětí ve věku od 0 do 3 let a dětí s křehkou životní dráhou (Eurochild, 2010).

Přesto je počet dětí v ústavní péči stále vysoký. To může být způsobeno nedostatečným povědomím veřejnosti o této problematice a nedostatečným informováním rodin o tom, že se chtějí stát péstouny, a také nedostatečnou podporou těch, kteří již péstouny jsou.

Na základě toho tento nástroj poskytuje základní informace o systému sociální péče v partnerských zemích projektu, informuje o výhodách, právech a povinnostech péstounských rodin, obsahuje

kritéria pro přijetí do pěstounské rodiny, seznam odpovědných subjektů a zdrojů o pěstounské péči. Nakonec nástroj navrhuje soubor praktických cvičení, která mohou pomoci odborníkům zapojit se a pracovat s ústředními otázkami pěstounské péče s potenciálními pěstouny.

1.3. Pro koho je tento nástroj určen?

Tento nástroj má pomoci odborníkům, kteří kontaktují potenciální pěstounské rodiny (případoví pracovníci, sociální pracovníci, psychologové atd.), zapojit komunitu a zvýšit povědomí o potřebě zvýšit počet pěstounů jako strategii vedoucí k deinstitucionalizaci. Byl navržen jako praktický nástroj, který poskytuje komplexní informace o pěstounské péči a také cvičení podporující sociální solidaritu a odpovědnost mezi všemi členy komunity. Cvičení lze použít s potenciálními pěstounskými rodinami ve skupině (např.: školení; workshopy) nebo individuálně (např.: s osobou, která v nedávné době pěstounsky přijala dítě).

2. Systém sociálního zabezpečení

2.1. Rakousko

V Rakousku je hlavním cílem péče mimo rodinu návrat dítěte do jeho původní rodiny, jakmile se tamní rodičovská situace zlepší. Pokud je to však v nejlepším zájmu dítěte, byl navázán vztah mezi pěstounskými rodiči a dítětem nebo návrat do původní rodiny již není možný, mohou pěstouni požádat také o plnou péči nebo usilovat o osvojení.

Opatrovnictví nezletilých žadatelů o azyl a nezletilých žadatelů bez doprovodu se řídí zvláštními pravidly. Pokud se nezletilá osoba, jejíž rodiče nejsou známi, nachází na spolkovém území, přebírá péči o ni Úřad pro péči o děti a mládež. Jak upřesnil rakouský Nejvyšší soud ve svém rozhodnutí ze dne 19. října 2005, tato zásada se vztahuje na všechny nezletilé osoby bez ohledu na jejich věk a bez rozdílu mezi rakouskými a cizími státními příslušníky. Mladiství ve věku 14 až 18 let, kteří přicházejí do Rakouska bez rodičů či jiných opatrovníků, jsou však v současné době do značné míry odkázáni sami na sebe. Zpravidla nemají žádný doprovod při výslechu na policii, při rozhodování o žádosti o azyl, při lékařských prohlídkách a jakýchkoli dalších vyšetřeních včetně diagnostiky věku. Zajištěno je pouze jejich ubytování v základním přístřeší a právní zastoupení v azylovém řízení. Teprve po přijetí mladých lidí do azylového řízení začíná působit Služba péče o děti a mládež. To může trvat několik týdnů nebo měsíců. V Rakousku se nezletilí bez doprovodu stávají způsobilými, když dosáhnou plnoletosti (18 let) a nemají již nárok na opatrovnictví. Kromě toho se musí odstěhovat ze zvláštních zařízení péče o nezletilé bez doprovodu.

Statistické údaje:

V prosinci 2021 nežilo v Rakousku více než 12 500 dětí a mladistvých se svými biologickými rodiči. Přibližně 5 000 z nich žije v pěstounských rodinách, zatímco zbytek je umístěn v rezidenčních komunitách, dětských vesničkách, domovech nebo krizových centrech provozovaných Službami péče o děti a mládež (Wiener Zeitung, 2021). V roce 2022 požádalo do konce května o azyl v Rakousku 2 940 nezletilých bez doprovodu. Extrapolováno na celý rok se očekává, že počet žádostí vzroste již čtvrtý rok po sobě na přibližně 7 060.

Protokol o náboru:

Každý, kdo chce přijmout dítě mladší 14 let, potřebuje povolení k pěstounské péči od místního Úřadu pro péči o děti a mládež. Stejně jako v případě adopce se u žadatelů prověřuje jejich vhodnost (schopnost vychovávat dítě, schopnost zvládat stres, zdravotní stav, životní a příjmové podmínky atd.). Povolení k pěstounské péči se vydává vždy pouze pro konkrétní dítě. Pro pěstouny není oficiálně stanoven požadavek na minimální věk, vyžaduje se však určitá životní zkušenost a praxe v práci s dětmi. Věkový rozdíl mezi pěstounem a dítětem by v ideálním případě neměl přesáhnout 40 let. Pěstouny mohou přijmout i svobodné osoby, pokud jsou jinak vhodné. V některých spolkových zemích je možné se za určitých podmínek nechat zaměstnat jako pěstoun. Jedná se o další vzdělávání, poradenství, sociální zabezpečení (důchodové, zdravotní, úrazové pojištění a pojištění v nezaměstnanosti) a plat těsně nad hranici mezního výdělku.

2.2. Česká republika

Česká republika upřednostňuje možnost umístění dítěte do náhradní rodiny před možností ústavní péče, kdykoli je to možné. Byl schválen právní předpis (č. 363/2021), který umožňuje umístění dítěte mladšího 3 let do ústavní péče pouze do 12/2023. V souladu s tímto záměrem je vytvořena široká síť podpůrných organizací, které aktivně pomáhají rodinám, které se rozhodly pro pěstounskou péči.

Statistické údaje:

Pokud se podíváme na celostátní statistické údaje z let 2016 až 2021, zjistíme, že počet nezletilých dětí v pěstounské péči postupně narůstá. V roce 2016 bylo v pěstounské péči 10 922 nezletilých osob, v roce 2021 jejich počet vzrostl na 12 351. To naznačuje pozitivní trend v upřednostňování umístění nezletilých do pěstounské péče. Údaje také ukazují mírný pokles počtu nezletilých dětí v pěstounské péči na přechodnou dobu z 692 v roce 2016 na 665 v roce 2021, ale obecně lze říci, že počet dětí v pěstounské péči na přechodnou dobu se v průběhu let nemění. Podobně je tomu u počtu nezletilých v ústavní péči, jejichž počet v průběhu let mírně kolísá: 6 593 v roce 2016 a 6 173 v roce 2021.

Protokol o náboru:

Postup začíná podáním žádosti o zařazení do Evidence žadatelů vhodných stát se pěstouny. Obecní úřad poté provede sociální šetření přímo v místě skutečného bydliště žadatele. Po shromáždění potřebné dokumentace (zpráva o zdravotním stavu, majetkových poměrech atd.) předá žádost (plus vyhodnocení šetření) příslušnému krajskému úřadu. Následuje posouzení krajským úřadem, který zajistí psychologické vyšetření i posouzení žádosti znalcem. Zařadí také žadatele do přípravných kurzů. Při odborném posouzení budou posuzovány zejména charakteristiky osobnosti žadatele a jeho psychický a zdravotní stav s ohledem na předpoklady pro výchovu dítěte. Úřad se bude zajímat také o motivaci k pěstounské péči, kvalitu vztahů žadatele a stabilitu rodinného prostředí. Zjišťuje se také postoj ostatních členů rodiny. Na základě zjištěných skutečností pak úřad vydá rozhodnutí o zařazení či nezařazení do Evidence žadatelů. Krajský úřad také vede seznam dětí, jejichž situace vyžaduje umístění do náhradní rodinné péče. Výběr konkrétní rodiny pak závisí na potřebách dítěte a schopnostech budoucích pěstounů. Jakmile je vybraná rodina oslovena krajským úřadem a podrobně seznámena se všemi potřebnými informacemi týkajícími se dítěte, je zprostředkován osobní kontakt.

2.3. Francie

Ve Francii je pěstounství vysoce regulovanou činností, která závisí na departementu, v němž pěstoun žije. Aby pěstouni získali povolení/schválení, musí splnit určité předpoklady a absolvovat odbornou přípravu. Poté se stanou zaměstnanci departementu nebo Sdružení pěstounů a dostávají od departementu odměnu v závislosti na počtu přijatých dětí a době, kterou s nimi stráví. Biologičtí rodiče dítěte (pokud jsou stále přítomni) si však zpravidla zachovávají rodičovské pravomoci a rodinný asistent je musí požádat o povolení týkající se života dítěte: pokud si přeje jet na dovolenou, pokud potřebuje lékařskou konzultaci atd.

Statistické údaje:

Podle mise URM Ministerstva spravedlnosti bylo v roce 2020 resortním radám svěřeno rozhodnutím soudců 9 501 nezletilých osob, zatímco v roce 2019 to bylo 16 760 osob, což představuje pokles o 43 %. Z těchto URM jen velmi málo žádá o ochranu prostřednictvím azylu. V roce 2019 bylo pouze 755 URM žadatelů o azyl.

Protokol o náboru:

Vyřízení žádosti o schválení pěstounské rodiny trvá 4 měsíce a vyžaduje několik aktů. Začíná společným informačním setkáním a pokračuje sociálním a psychologickým šetřením, které provádějí sociální služby generální rady, PMI (Protection Maternelle et Infantile) a ASE (Aide Sociale à l'Enfance). Poté proběhne několik návštěv pracovníka péče o děti a sociálního pracovníka v domácnosti budoucího rodinného asistenta a také pohovor s psychologem. Tito aktéři se ujistí, že rodinný asistent je ochoten se dlouhodobě angažovat, že dobře ovládá francouzštinu a že jeho domácnost je vhodná a dostatečně velká. Dále budou hodnotit vlastnosti a schopnosti přijímat děti a mladé lidi do 21 let, komunikační dovednosti, prostředí a ubytování a schopnost

přizpůsobit se a jednat v různých situacích. Nakonec, pokud budou splněny všechny podmínky, bude schválení vydáno na dobu 5 let s možností prodloužení.

2.4. Řecko

Jak je uvedeno v řeckém občanském zákoníku, v pěstounské péči "právní vztah mezi nezletilým a jeho přirozenou rodinou nebo opatrovníkem a zejména kompetence rodičovské péče a opatrovnictví zůstávají nezměněny, pokud zákon nestanoví jinak". Cílem je návrat dítěte do jeho biologické rodiny, pokud je to v nejlepším zájmu dítěte.

Pěstounskou péči lze rozdělit podle následujících kritérií: způsob zřízení (dohoda mezi pěstounem a biologickými rodiči nebo poručníkem, rozhodnutí soudu nebo ustanovení státního zastupitelství); postavení pěstouna (příbuzný nebo profesionální pěstoun); doba trvání (dlouhodobá nebo krátkodobá péče); typ potřeby dítěte, kterou pokrývá (nouzová, denní, hostitelská pěstounská péče, odlehčovací pěstounská péče); použitelnost v kontextu trestního práva (jako nápravné opatření, terapeutické opatření, na příkaz státního zástupce na základě doporučení kurátora pro mladistvé).

Statistické údaje:

Podle posledních údajů z 10/2021 týkajících se pěstounské péče a osvojení nahraných do informačního systému www.anynet.gr žije v současné době v útulcích 1 505 nezletilých dětí, z nichž 589 má nárok na pěstounskou péči. Ukončeno bylo 447 pěstounských péčí (k 7/2020) a podáno 274 žádostí o pěstounskou péči (k 4/1/22).

Protokol o náboru:

Zákonem 4538/2018 byl poprvé v Řecku zřízen Národní registr kandidátů na pěstouny a zvláštní Registry kandidátů na pěstouny. Pro registraci kandidátů na pěstouny do zvláštních registrů je nutné provést následující kroky:

- Uchazeči podají žádost o účast spolu s potřebnými doklady. Po kontrole dokladů je vydáno osvědčení o schválení nezbytných požadavků na způsobilost.
- Sociální výzkum/šetření zkoumající prostředí budoucích pěstounů. Zahrnuje setkání se sociálním pracovníkem v kanceláři a v domácnostech kandidátů, setkání s dalšími odborníky, např. psychology, setkání s dětmi a blízkými příbuznými rodiny a také doporučení osob navržených rodinou. Orgán poté vypracuje zprávu o vhodnosti za účelem dokončení zápisu do zvláštních registrů.
- absolvování vzdělávacího kurzu poskytovaného odborníky, jako jsou právníci, psychologové a sociální pracovníci. Trvá 30 hodin a je realizován během 5 až 8 setkání. Po úspěšném absolvování programu je vydáno osvědčení o účasti a proveden zápis do Národního registru.

2.5. Itálie

V Itálii se umístění mimo rodinu řídí zákonem č. 184/1983 v platném znění. Existují tři hlavní způsoby umístění dětí, které potřebují dočasnou péči mimo domov: dětské domovy (malé pobytové služby s profesionálními pečovateli, většinou sociálními pracovníky a sociálními pedagogy); neprofesionální pěstounské rodiny (rodiny nebo osamělé osoby, které pečují o dítě ve svém domově, bez přímé platby ze sociálního systému, ale s určitou podporou příjmu); a profesionální pěstounské rodiny (rodiny s jedním nebo oběma rodiči placenými jako profesionální pečovatelé, obvykle zaměstnaní dobrovolnou organizací). Obecně jsou hlavními charakteristikami pěstounské péče temperament; udržování vztahů s rodinou původu; prognóza návratu nezletilého do rodiny původu. Na rozdíl od zákonné adopce, která je závazkem na celý život, je pěstounská péče časově omezena na dobu maximálně 24 měsíců s možností prodloužení o 24 měsíců na základě

rozhodnutí soudce; v ideálním případě je po celou dobu udržován kontakt s původní rodinou dítěte. Kromě toho zákon stanoví, že do 31. prosince 2006 nesmí být žádné nezletilé dítě umístěno do ústavu, přičemž přednost má pěstounská péče nebo jako druhá možnost umístění do komunity rodinného typu.

Statistické údaje:

V roce 2019 vstoupilo do předadopční pěstounské péče v Itálii 708 dětí. V letech 2010 až 2019 byl největší počet nezletilých dětí v předadopční fázi zaznamenán v roce 2013, kdy bylo do potenciálních budoucích rodin přiděleno 1 126 dětí. V roce 2019 bylo italským soudem pro mladistvé prohlášeno za osvojitelné 1 239 dětí.

Protokol o náboru:

Pěstounská péče může být nařízena rodině (nejlépe s nezletilými dětmi) nebo i jednotlivci, pokud je schopen zajistit dítěti výživu, výchovu, vzdělání a citové vztahy, které potřebuje. Zákon stanoví, že v případě, že pěstounská péče o dítě není možná, je dítě umístěno do komunity rodinného typu, a pokud to není možné, do veřejného nebo soukromého zařízení péče. Ta musí být umístěna v místě, které je nejbližší místu, kde trvale žije biologická rodina, aby byla zajištěna skutečná blízkost s původní rodinou, což je v souladu s inspirativním smyslem celé reformy. Novela zákona (č. 149 ze dne 28. 3. 2001) předepisuje opatření k plné realizaci práva dítěte na vlastní rodinu, čímž se rozumí jak přirozená rodina původu, tak rodina, do níž může být dítě svěřeno z důvodu obtíží rodiny původu. Tímto zákonem je dítěti výslovně přiznáno právo "...vyrůstat a být vychováváno ve vlastní rodině", k čemuž stát, kraje a místní orgány poskytují podpůrná a/nebo asistenční opatření k překonání případných obtíží souvisejících s nouzí rodičů nebo rodiče vykonávajícího výlučnou rodičovskou zodpovědnost.

2.6. Portugalsko

Podle portugalského zákona o sociálním zabezpečení (2021) má pěstounská péče rozsáhlou odpovědnost za rozvoj dotčených dětí a mladých lidí. Je považována za ochranné opatření, které spočívá v umístění dítěte nebo mladého člověka do rodiny nebo k tomu kvalifikované osoby, aby se děti nebo mladí lidé začlenili do stabilního rodinného prostředí, které jim zaručí odpovídající péči o jejich potřeby a jejich blaho, jakož i výchovu a náklonnost nezbytnou pro jejich integrální rozvoj. Cílem je poskytnout dítěti nebo mladé osobě: podmínky pro řádné uspokojení fyzických, psychických, emocionálních a sociálních potřeb; vytvoření láskyplných, bezpečných a stabilních vazeb, získání dovedností pro jejich osobní, sociální, vzdělávací a profesní rozvoj; podmínky, které přispívají k budování identity dítěte nebo mladé osoby a k jejich integraci; podpořit získání nebo posílení kompetencí otců a matek a/nebo nositelů rodičovských povinností, aby je mohli kvalitně vykonávat v nejlepším zájmu dítěte nebo mladé osoby. Uplatnění opatření pěstounské péče je upřednostňováno před ústavní péčí, zejména u dětí do šesti let věku (zákon 147/99, aktualizovaný zákonem 26/2018).

Statistické údaje:

Při analýze počtu dětí v pěstounské péči v posledních letech můžeme pozorovat 70% pokles mezi lety 2009 a 2018 (ISS, 2019). Někteří autoři tuto fázi definují jako "regresní" fázi vývoje pěstounské péče, a to v důsledku nedostatečných osvětových kampaní, technické podpory a počátečního vzdělávání kandidátů na pěstouny a pěstounských rodin (Delgado, 2013; Magalhães & Batista, 2021). V roce 2017 bylo ze 7 553 umístěných dětí pouze 246 v pěstounských rodinách. Kromě toho je třeba poznamenat, že z 885 dětí mladších 6 let bylo v pěstounských rodinách pouze 18, což představuje pouze 2 % této věkové skupiny. Navzdory snížení celkového počtu dětí s uloženým ochranným opatřením o téměř 25 % vzrostl počet dětí umístěných do ústavní péče z 91 % na 97 %, zatímco počet dětí umístěných do pěstounské péče se snížil z 9 % na 3 %. Čísla z

roku 2020 ukazují, že celkem 6706 dětí a mladistvých bylo umístěno do nějakého druhu ochranného opatření. Z tohoto celkového počtu bylo 5787 osob umístěno do ústavní péče a pouze 202 osob bylo umístěno do pěstounské péče (to představuje 6% nárůst oproti roku 2019) (Ústav sociálního zabezpečení, 2018; 2020).

Protokol o náboru:

Zájemci z Portugalska se obrátí na Institut sociálního zabezpečení a po obdržení vyjádření zájmu je naplánován informační pohovor. Povinností Správy volných míst je ve spolupráci s rámcovými institucemi vybrat nejvhodnější pěstounské rodiny pro dítě nebo mladistvého, který má být přijat, a oznámit zahájení přijímání Komisi pro ochranu dětí a mládeže (CPCJ) nebo soudu. Registrace pěstounských rodin se zaznamenává do databáze a rámcová zařízení jsou odpovědná za průběžnou komunikaci s rodinami.

Na základě žádosti provede rámcové zařízení psychosociální studii rodiny žadatele. Toto vyšetření umožňuje zařízení analyzovat, zda je rodina schopna reagovat na potřeby dětí a dospívajících, a ověřit, zda jsou v ní zajištěny domácí podmínky, hygiena a odpovídající bezpečnost. Psychosociální šetření může být provedeno prostřednictvím rozhovorů, návštěv v rodině, pozorování rodinné dynamiky a dalších technických postupů. Na závěr je sděleno rozhodnutí o přijetí nebo zamítnutí žádosti: Pokud je rozhodnutí přijato, je vydáno Osvědčení o pěstounské péči. Pokud rozhodnutí není přijato, může se rodina do 10 dnů odvolat a znovu podat žádost a předložit novou dokumentaci. (Institut sociálního zabezpečení, 2021).

2.7. Rumunsko

V Rumunsku je pěstounská rodina rodina, která má osvědčení od příslušných orgánů a je ochotna poskytovat dítěti ochranu po určitou dobu. Umístění dítěte je zvláštním ochranným opatřením, kterým může disponovat: osoba nebo rodina (s prioritou širší rodiny), mateřská asistentka (pěstounka) nebo pobytová služba. Pěstounská rodina může být součástí širší rodiny dítěte. Profesionální pěstoun (mateřský asistent) je certifikovaná osoba, která svou práci doma nebo v domácnosti zajišťuje péči a výchovu nezbytnou pro harmonický vývoj dětí v pěstounské péči. Obecně je zvláštní ochrana dítěte národním pojmem definovaným jako souhrn dávek sociální pomoci a sociálních služeb, jakož i programů, opatření a činností zaměřených na péči a rozvoj dětí, které jsou odebrány z péče rodičů nebo které nemohou být svěřeny do jejich péče za účelem ochrany jejich zájmů.

Statistické údaje:

V Rumunsku se počet dětí umístěných v centrech náhradní péče v posledních letech snížil, jak ukazuje přehled mezi lety 2017 a 2019, konkrétně z 18197 (v roce 2017) na 15572 (v roce 2019). Poměrně velká část ohrožených dětí je však umístěna v pěstounské péči a jen menší počet v ústavní/rezidenční péči. V roce 2021 jich bylo umístěno 32700 (z toho 17 177 do pěstounské péče a 11 267 do širší rodiny), zatímco v ústavních zařízeních 13097.

Protokol o náboru:

Podle nařízení Ministerstva práce a sociální spravedlnosti č. 26/2019 musí osoba/rodina, která chce poskytovat pečovatelskou službu, podat žádost poskytovateli služby a přiložit příslušné dokumenty (kopie osvědčení o osobním stavu, osvědčení o vzdělání a výpis z rejstříku trestů). Po přezkoumání dokumentů se zahájí proces prvotního posouzení. Posouzení provádějí specializovaní odborníci, kteří jsou zodpovědní za přijetí, hodnocení, školení a monitorování žadatele. Úvodní posouzení se provádí prostřednictvím různých návštěv v domácnosti žadatele, při nichž se posuzují tyto aspekty: materiální podmínky, zdravotní stav a rodičovské dovednosti. Po dokončení úvodního posouzení je vypracována průběžná hodnotící zpráva a je zahájen proces školení a instruktáže. Kromě toho se žadatelé účastní povinného školicího programu v souladu s

rámcem vypracovaným Národním úřadem pro ochranu práv dítěte a osvojení. Po absolvování povinných přípravných modulů je vypracována zpráva o školení. Zpráva obsahuje informace o absolvovaných modulech, výsledcích, kterých žadatel dosáhl, a komentáře k chování osoby během procesu odborné přípravy. Na základě hodnotící zprávy a zprávy o školení je k žádosti žadatele přiložena závěrečná hodnotící zpráva.

3. Proč je důležité podporovat pěstounskou péči?

Ukázalo se, že pěstounská péče je ve srovnání s ústavní péčí prospěšnější a lépe přizpůsobená potřebám dětí. Ačkoli je ústavní péče opatřením, které má své výhody a účel, je obvykle charakterizována jako skupinový domov, v němž jsou za péči o děti a jejich blaho zodpovědní pečovatelé (psychologové, sociální pracovníci atd.). Toto opatření brání zdravému poutu nebo vazbě s významným pečovatelem, což má následně negativní dopad na vývoj dítěte. Na druhé straně je pěstounská péče charakterizována stabilní rodičovskou osobou (osobami), které jsou za děti zodpovědné v "normálním" rodinném prostředí¹. Je dobře zdokumentováno, že pěstounská péče má potenciál snížit nepříznivé účinky ústavní péče a rané deprivace, jakož i méně behaviorálních a psychosociálních problémů v pozdějším životě ve srovnání s dětmi umístěnými v ústavní péči².

Některé děti nemají vhodné rodinné podmínky nebo rodinné příslušníky, kteří by dokázali reagovat na jejich potřeby nebo respektovat jejich práva. Ačkoli literatura a mezinárodní příručky poukazují na to, že je třeba usilovat o to, aby děti zůstaly ve svých biologických rodinách, pokud to ohrožuje jejich bezpečnost a blaho, měly by být děti umístěny do péče. Ukázalo se, že opatření pěstounské péče jsou pro děti optimální variantou, zejména pro malé děti. Děti jsou tak umístěny do rodiny, která může zajistit blaho dítěte, zatímco biologická rodina se reorganizuje¹.

Pěstounská péče poskytuje stabilitu a komplexní pohodu. Pěstounské rodiny mohou uspokojit nejen základní potřeby (jako je strava, přístřeší, oblečení), ale nabízejí dítěti pozitivní, zdravé a hlavně stabilní prostředí pro jeho rozvoj. Pěstounská rodina představuje pevný podpůrný systém, který může potencovat životní dovednosti dítěte a reagovat na emocionální, vzdělávací a sociální potřeby odpovídající jeho věku.

4. Potřeby dětí v péči

- **Ochrana**

Dítě potřebuje ochranu před všemi formami násilí, zneužívání, zanedbávání, vykořisťování a krutosti a také osobní důstojnost a úctu. V tomto smyslu dítě potřebuje ochranu stabilní rodiny, která může zajistit jeho práva, včetně udržování kontaktu s biologickou rodinou a příbuznými (pokud to není nařízeno soudem nebo odpovědnými subjekty)³.

¹ Li, Chng & Chu, 2019

² UNICEF, 2022

³ UNICEF, 2018

- **Emoční a psychologická podpora**

Je samozřejmé, že děti jsou umisťovány do pěstounské péče, protože biologická rodina nebyla schopna zajistit podmínky pro blaho a bezpečí dítěte. Proto byly děti před vstupem do systému pěstounské péče vystaveny některým formám zneužívání (fyzickému týrání, sexuálnímu zneužívání, citovému týrání, zanedbávání, byly svědky domácího násilí atd.). Literatura poukazuje na skutečnost, že u dětí, které trpěly fyzickým, sexuálním nebo emocionálním násilím a také zanedbáváním, je vyšší riziko vzniku psychických poruch, jako jsou deprese, úzkost, posttraumatická stresová porucha, poruchy příjmu potravy. Ačkoli tedy ne všechny děti, které jsou umístěny do pěstounské péče, mají tyto problémy, samotné umístění do pěstounské péče přináší do života dítěte mnoho změn. Jednou z možných potřeb dětí v pěstounské péči je tedy silný emocionální systém a odborná psychologická podpora⁴.

- **Kontakt rodičů s dětmi**

Nepřetržitý kontakt mezi dítětem a biologickou rodinou je v procesu pěstounské péče klíčovým bodem, neboť cílem (s výjimkou některých případů) je opětovné sloučení rodiny. Předpokládá se, že tento kontakt prospívá vztahu připoutání i zdravé adaptaci dítěte⁵. V souvislosti s touto potřebou je třeba zdůraznit význam odborníků na pěstounskou péči a odbornou podporu při plánování návštěv mezi dítětem a původní rodinou a zajištění, aby byly pro dítě přínosem a nevedly ke škodlivým důsledkům⁶.

- **Podpora vzdělávání**

Děti v systému náhradní péče se při vzdělávání potýkají s určitými problémy a často potřebují ve škole další podporu, aby se zlepšily jejich vzdělávací výsledky. Výzkumy ukazují, že náhradní péče je spojena s ukazateli vzdělávacích rizik, jako je vyšší míra absencí a kázeňských přestupků. Kromě toho děti v pěstounské péči vykazují ve srovnání s běžnou populací horší studijní výsledky, vyšší míru zadržování známek a nižší míru ukončení studia⁷.

- **Zdraví**

Děti, které byly odebrány ze svých biologických rodin a umístěny do pěstounské nebo ústavní péče, jsou vystaveny vyššímu riziku vzniku zdravotních problémů v důsledku nepřátelských biologických a psychosociálních vlivů (např.: předčasný porod, prenatální expozice drogám, zneužívání a/nebo zanedbávání, nezdravý styl připoutání). Tato potřeba souvisí také s nižším socioekonomickým statusem rodin a nedostatečným poskytováním/přístupem ke zdravotním službám⁸.

⁴ McWey, Pazdera, Vennum a Wojciak, 2013

⁵ McWey & Mullis, 2004

⁶ Auger, Poitras a Tarabulsky, 2019

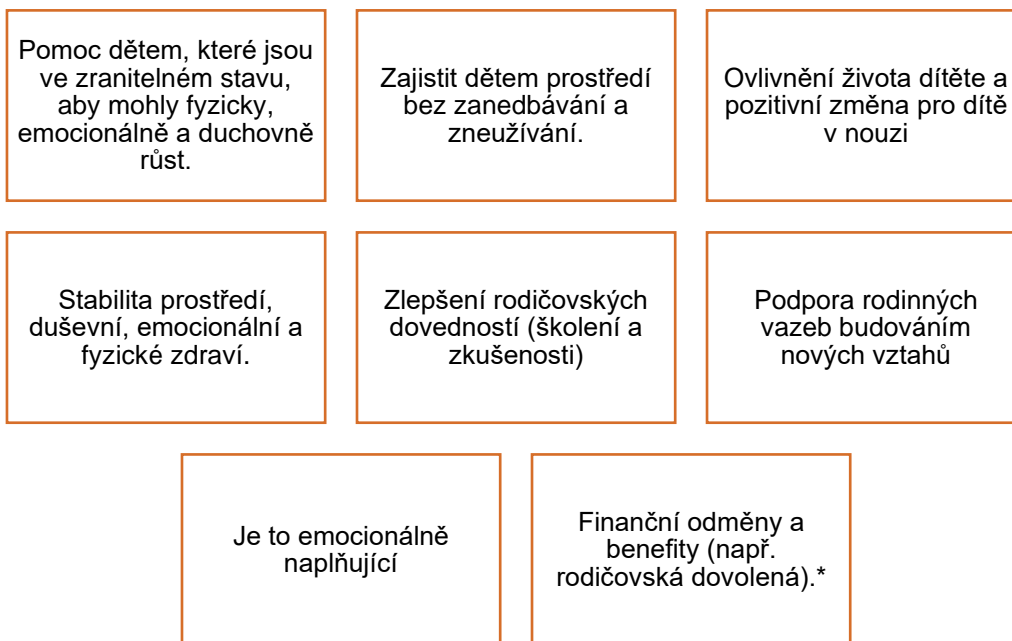
⁷ Allen & Vacca, 2010

⁸ Evropská komise, 2019

5. Práva a výhody pěstounské rodiny

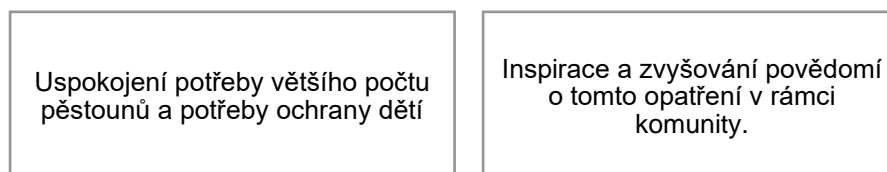
Pěstounská péče má pro život dítěte, kterého se týká, účel a přínos, a to poskytnout dočasné rodinné prostředí, které dítěti poskytuje odpovídající péči, pokud jde o jeho blaho a všeobecné vzdělání, a také zajišťuje všechny jeho potřeby v době, kdy je jeho životní projekt nově definován⁹. V tomto smyslu je pěstounská péče považována za opatření, které přináší více pozitivních přínosů ve srovnání s ústavní péčí. Některé z výhod, které přináší pěstounská péče, jsou shrnuty níže¹⁰.

Pro pěstounské rodiny:

* v závislosti na realitě a legislativě jednotlivých zemí

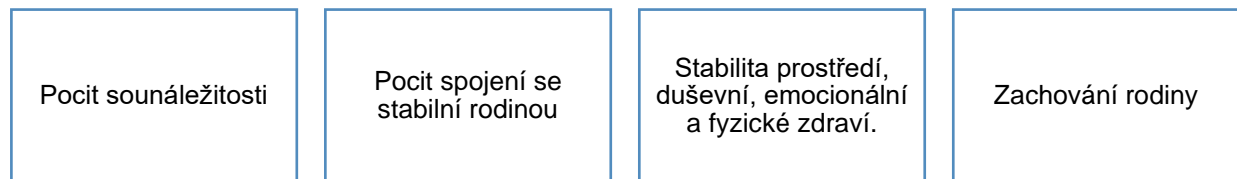
Pro komunitu:

⁹ Negrão et al., 2019

¹⁰ Baum, Crase & Crase, 2001..

Pro děti:

6. Práva a povinnosti rodin v pěstounské péči

6.1. Práva

✓ **Žádný nátlak, diskriminace nebo represe.**

Pěstouni mají právo na to, aby nebyli při výkonu služby pěstounům vystaveni nátlaku, diskriminaci a represím. Pěstouni mají rovněž právo podat stížnost na odplatu nebo diskriminaci úřadu ombudsmana pro rodinu a děti.

✓ **Důvěrnost**

Pokud se rozhodnete stát se pěstounem, je součástí licenčního řízení zodpovězení otázek týkajících se vašich životních zkušeností, rodinné historie a dalších záležitostí. Pěstouni však mají právo na utajení svých osobních údajů v rozsahu povoleném zákonem.

✓ **Být informován**

Někdy se může stát, že se budete muset přizpůsobit neočekávaným okolnostem. V těchto chvílích nezapomeňte, že máte právo na informace, které vám pomohou rozhodnout se, zda umístění přijmout, a pomohou vám připravit se na to, abyste dítěti poskytli péči, kterou potřebuje. Před umístěním dítěte do vašeho domova máte právo být informováni o všech známých zdravotních potížích, které vážně ohrožují jeho bezpečnost. Máte také právo být informováni o jakémkoli chování, které by mohlo představovat vážné riziko poškození dítěte nebo jiných osob.

✓ **Školení a podpora**

Pěstouni, kteří pečují o děti s citovým, mentálním nebo tělesným postižením, mají právo na odbornou přípravu, která jim pomůže dítě podpořit.

✓ **Právo odmítnout umístění**

Lidé, kteří se chtějí stát pěstouny, mají touhu poskytnout dítěti bezpečný a stabilní domov, avšak ne každé umístění je pro rodiče a dítě to pravé. Pro pěstouny je důležité, aby měli správné informace, a znalost jejich práv a také povinností je skvělým začátkem.

6.2. Odpovědnosti

✓ **Poskytnutí bezpečného domova**

Mnoho dětí nemá stabilní rodinný život. Mohou pocházet z prostředí, kde dochází ke zneužívání, závislosti nebo zanedbávání. Proto je pro jejich rehabilitaci zásadní pocit bezpečí a stability. Vaší

povinností jako pečovatele je poskytnout dítěti místo, které může nazývat "domovem". Je to víc než jen střecha nad hlavou, je to místo, kde je o ně postaráno a kde se cítí šťastně a pohodlně.

✓ **Poskytování lásky a podpory**

Odchod z domova a převzetí do péče může být pro každé dítě nebo mladého člověka velmi traumatizující. Budou obklopeni lidmi, které neznají, a ocitnou se v cizím prostředí. Lásky a podpora poskytovaná chápající a spolehlivou důvěryhodnou dospělou osobou je neocenitelným přínosem, který může pěstoun pro blaho dítěte poskytnout. Pomůže jim usadit se a nakonec vyrůst a dospět.

✓ **Péče o vzdělání dítěte**

Každé dítě, které přijmete, pokud je plnoleté, musí být zapsáno do školy a navštěvovat ji. Vzdělání je důležitou součástí vývoje dítěte. Je důležité, aby převzetí do péče nemělo vliv na jejich vzdělávání. Pěstoun se musí o vzdělávání svého pěstouna aktivně zajímat.

✓ **Péče o zdravotní potřeby dítěte**

Vaší povinností je zajistit, aby měli přístup k lékařské péči, když ji potřebují, a aby měli k dispozici vhodnou dopravu na schůzky a zpět, ať už se jedná o auto nebo veřejnou dopravu. Některé děti umístěné do péče mohou mít také zdravotní postižení, které vyžaduje lékařskou péči.

✓ **Zvládání chování dětí**

U dětí v péči může být často problémem problémové chování. Mohou mít negativní zkušenosti s výchovou z minulosti a nemusí být zvyklé reagovat na pokyny. Mohou být také zranitelné nebo mít za sebou traumatickou minulost. Je důležité, aby pečující osoba byla výchovná, trpělivá a chápavá a měla zavedený systém pro zvládání obtížného chování, který dítěti pomůže vypořádat se s jeho situací.

✓ **Podporovat kontakt s rodinou**

Konečným cílem pěstounské péče je dočasná péče o dítě do doby, než se bude moci vrátit ke svým biologickým rodičům (pokud je to možné). Pěstoun proto musí podporovat zdravý kontakt mezi pěstounem a jeho rodinou a spolupracovat s plánem péče místního orgánu, který dítě umístil, aby zajistil udržování a řádné vedení kontaktu.

✓ **Účastnit se schůzek a být týmovým hráčem**

Jako pěstoun nejste sám. Budete spolupracovat se svým SSSW na řízení všech aspektů pěstounské péče o dítě. Budete se muset účastnit schůzek týkajících se pěstounského dítěte, abyste zajistili, že se mu dostane správné péče odpovídající jeho jedinečné situaci. Budete také muset být týmovým hráčem, který rád vede záznamy a spravuje důvěrné informace.

✓ **Pokračovat ve zlepšování dovedností**

Pěstounství je proces učení. Vždy budete čelit novým výzvám, protože žádné dvě děti nejsou stejné! Fusion Fostering poskytuje průběžné školení a podporu, včetně specializovaných školení. Vaší odpovědností bude zajistit, abyste měli zájem zlepšovat své dovednosti a stát se co nejlepším pěstounem, který skutečně změní život mnoha dětí.

7. Kritéria pro přijetí za pěstouna

Ačkoli v Evropě existují společná kritéria pro získání statusu pěstouna, kultura, právní a sociální rámec každé země určují standardy pro pěstounskou péči. Níže uvedená tabulka uvádí kritéria jednotlivých zemí pro výběr nových pěstounů. Současně umožňuje porovnání s dalšími evropskými zeměmi.

Rakousko	<ul style="list-style-type: none"> • Zkušenosti s výchovou a péčí o děti; • Touha pomoci dítěti, které potřebuje více času a podporu pro úspěšný vývoj; • Životní styl a domácnost jsou přizpůsobeny dětem; • Bez životních krizí, finančních starostí nebo jiných problémů; • Odolnost a schopnost vyrovnat se s krizemi; • Dobrý způsob řešení neshod a sporů; • Přijetí pěstouna si přejí všichni členové rodiny žijící v domácnosti; • V rodině panuje harmonické, srdečné, přátelské a chápavé rodinné klima; • Pozitivní postoj k právu pěstouna na kontakt s biologickou rodinou; • Ochota usnadnit návrat dítěte do jeho biologické rodiny; • Úzká spolupráce se sociálními pracovníky služby péče o děti a mládež.
Česká republika	<ul style="list-style-type: none"> • Stabilní a klidné rodinné prostředí; • Stabilní partnerský vztah (> 5 let společného života bez aktuálních konfliktů); • Uspokojování potřeb dětí v rodině nesmí být ohroženo případným přijetím dětí do náhradní péče (děti žijící v rodině by neměly mít závažné výchovné problémy, chronické problémy nebo významné trauma); • Jako nejvhodnější se jeví rodiny ve středním věku s odrostlými dětmi (nad 15 let); • Rodina má dostatečné kapacity pro péči o dítě, které přijme na přechodnou dobu; • Od příchodu posledního dítěte do rodiny formou adopce nebo klasické pěstounské péče uplynula dostatečně dlouhá doba (obvykle alespoň 2-3 roky) a všechny děti v rodině si vytvořily bezpečný a pevný vztah ke svým rodičům (pěstounům); • Předpokládá se, že rodiny s dětmi se speciálními potřebami (ADHD, autismus, závažné výchovné problémy, nepříznivý zdravotní stav atd.) již nemají kapacitu pečovat o další dítě v pěstounské péči; • Řidičský průkaz; • Charakter bydlení, kvalita, vybavenost a stabilita; • Jeden z pěstounů na přechodnou dobu by měl být připraven opustit své zaměstnání nejpozději při přijetí prvního dítěte a měl by se dítěti věnovat na plný úvazek, což je nezbytné vzhledem k umístění i velmi malých dětí a dětí, které jsou hluboce traumatizované; • Sociálně-ekonomická úroveň rodiny je stabilní, výchozí současná situace je bez vážných problémů (bez exekuce nebo výrazného zadlužení); • Prostředí v domácnosti žadatele musí být bezpečné pro přijetí dítěte (přítomnost psů bojových plemen, psů bez výcviku apod. se nedoporučuje); • Zdravotní stav žadatele z hlediska duševního, tělesného a smyslového musí být takový, aby nebránil péči o pěstouna; • Návykové nemoci (drogy, alkohol atd.) musí být vyloučeny v anamnéze
Itálie	<ul style="list-style-type: none"> • K dispozici fyzický prostor v domě pro nezletilého; • Plnoletost; • Možnost věnovat se chlapci/dívce, které je přijímáno;

	<ul style="list-style-type: none"> • Ochota pomoci nezletilému na cestě rozvoje a růstu; • Ochota spolupracovat s místními úřady, službami náhradní péče obce a podpůrnou sítí nezletilého cizince bez doprovodu, jako je dobrovolný opatrovník, který působí jako jeho zákonný zástupce.
Portugalsko	<ul style="list-style-type: none"> • Stáří nad 25 let; • Nesmí být žadatelem o adopci; • Nesmí mít tělesné a duševní potíže doložené lékařským prohlášením; • Odpovídající domov s hygienickými a bezpečnostními podmínkami pro přijímání dětí a mladých lidí; • Musí být vhodný pro pěstounskou péči; • Nebyli obviněni, obžalováni, odsouzeni nebo odsouzeni soudním orgánem, i když ještě nebyli odsouzeni, za trestný čin proti životu, tělesné integritě a osobní svobodě nebo proti sexuální svobodě nebo sebeurčení; • Nebylo jim bráněno ve výkonu rodičovské zodpovědnosti, ani jejich výkon nebyl omezen, protože ohrožují bezpečnost, zdraví, mravní výchovu a vzdělání dítěte.
Rumunsko	<ul style="list-style-type: none"> • Svým sociálním chováním, zdravotním stavem a psychologickým profilem poskytují záruku řádného plnění rodičovských povinností při výchově, péči a vzdělávání svých dětí; • Mají plnou kapacitu k praktikování¹¹ ; • Bydlení, které odpovídá potřebám přípravy stravy, hygieny, vzdělávání a rekreace svých uživatelů, včetně dětí, které mají být převzaty do péče nebo opatrovnictví; • Nezapojují se do placených aktivit¹² ; • Zúčastnili se vzdělávacích kurzů organizovaných veřejnou službou na ochranu dětí nebo schválenou soukromou institucí, která provádí hodnocení pro vydání osvědčení profesionálního pracovníka v péči o děti.
Francie	<ul style="list-style-type: none"> • Musí být francouzským občanem, občanem Evropského hospodářského prostoru (EHP) nebo mít platné povolení k pobytu opravňující k výkonu profesní činnosti; • Nebyli odsouzeni za žádný trestný čin týkající se dětí; • Musí absolvovat lékařskou prohlídku, která zajistí, že zdravotní stav asistenta umožňuje péči o děti; • Musí vytvořit podmínky pro přijetí, které zaručují bezpečnost, zdraví a rozvoj dětí (fyzický, duševní a emocionální);
Řecko	<ul style="list-style-type: none"> • ve věku od 25 do 75 let a s přiměřeným věkovým rozdílem (ne méně než 18 a ne více než 60 let) od pěstouna. Věkové omezení neplatí v případě pěstounské péče příbuzných; • Pěstouni (stejně jako osoby, které s nimi žijí) jsou v dobrém psychickém, duševním a fyzickém stavu, zejména netrpí žádnými infekčními chorobami;

¹¹ V Rumunsku se podle vyhlášky č. 31/1954 o fyzických a právnických osobách "plnou způsobilostí k právním úkonům" rozumí způsobilost osoby vykonávat práva a přijímat povinnosti po dosažení věku 18 let. "Plná způsobilost k právním úkonům" je první podmínkou pro získání statusu "profesionální mateřské asistentky" (pěstounky), která je stanovena v rozhodnutí vlády č. 679 ze dne 12. června 2003 o podmínkách pro získání osvědčení, postupech pro vydání osvědčení a statusu profesionální mateřské asistentky.

¹² Podle rozhodnutí vlády č. 679 ze dne 12. června 2003 o podmínkách pro získání osvědčení a statutu "profesionální mateřské asistentky" je tato činnost vykonávána na základě individuální pracovní smlouvy, která má zvláštní povahu, specifickou pro ochranu dětí (článek 8). Pěstounka tedy nemůže vykonávat jinou placenou profesní činnost. Nicméně alespoň jeden z členů rodiny musí mít stabilní příjem (jeden z rodičů se stane profesionálním mateřským asistentem a druhému musí být předložen doklad, že má stabilní měsíční plat).

• Pěstouni (ani osoby, které s nimi žijí) nebyli odsouzeni ani proti nim není vedeno trestní řízení pro trestné činy;• Pěstouni prokázali schopnost hradit základní náklady na výživu, vzdělání a zdravotní péči pěstouna;• Pěstouni jsou zapsáni v Národním registru kandidátů na pěstouny.

Tabulka 1 - Kritéria pro získání statusu pěstouna v partnerských zemích projektu Creating Care (PR1 Desk research - Creating Care, 2021)

8. Strategie k odstranění mýtů a pochybností o pěstounské péči

Stejně jako ve všech tématech, i kolem pěstounské péče si lidé vytvářejí mýty, ale jednání na základě těchto mýtů nebo předsudků nepřináší pozitivní a žádoucí výsledky pro nábor pěstounských rodin. Pro odborníky v této oblasti je nezbytné tyto mýty demystifikovat, protože vznikají na základě předsudků, které jsou často nesprávné.

Sociální pracovníci hrají zásadní roli v pěstounské péči a při propojování systému s rodinami. Kromě toho, že se sociální pracovníci věnují rodinám, zajišťují také prověřování a školení pro rodiny, které o to mají zájem, a snaží se emocionálně podporovat rodiče a děti při adaptaci na nové rodinné prostředí.

Pro pracovníky a agentury je také zásadní, aby si osvojili různé druhy chování, které budou používat při práci s pěstounskými rodinami a zapojí je, jako je například to, že se odborníci setkají s rodinou tam, kde se nachází, a plánují s ní (ne za ní), vzájemně si stanovují cíle, poskytují rodinám relevantní a prospěšné služby a v neposlední řadě tráví s rodinou dostatek času, aby jí poskytl vše podstatné, co potřebuje.

Aby je tedy komunita mohla demystifikovat, je třeba prezentovat znalosti o tomto tématu. Některé mýty týkající se pěstounské péče jsou následující:

"Pěstounské rodiny dostávají nefinanční odměnu"

"Pěstounská péče o dospívající je nejobtížnější"

"Všechny děti v pěstounské péči jsou nezletilé a mají psychické problémy"

"Nemohu být pěstounem, protože bych se k němu příliš připoutal"

"Pěstouni by nikdy neměli adoptovat pěstounské dítě"

"Musím být už rodičem"

"Pěstounská péče a adopce jsou podobné procesy"

"Pěstouni odebírají děti z jejich biologických rodin"

"Pěstounské rodiny konkurují biologickým rodinám"

8.1. Jaké strategie můžeme použít k demystifikaci těchto mýtů?

- ✓ Zapojení potenciálních pěstounských rodin jako klíčových partnerů při rozhodování;
- ✓ Poskytnutí srozumitelného a jednoduchého materiálu s informacemi o procesu pěstounství od začátku až do konce (včetně jednoduchého shrnutí právních předpisů, kritérií, práv a povinností);
- ✓ Identifikace možných obtížných míst v procesu pěstounské péče již v počáteční fázi náboru;
- ✓ Pravidelné sledování a potvrzování pokroku v rámci procesu;
- ✓ Podpora transparentních diskusí o možných problémech a identifikace silných stránek;
- ✓ Naslouchání obavám potenciální pečující rodiny a poskytování zdrojů / podpory;
- ✓ Zaměření na zlepšování dovedností rodiny namísto poskytování informací;
- ✓ Transparentní sdílení postupů, které provádějí odpovědné subjekty (např. soud, sociální zabezpečení);
- ✓ Otevřená diskuse o očekáváních;
- ✓ Zajištění častých návštěv všech hlavních aktérů procesu (pěstouni, děti, biologická rodina) pod dohledem odborníků odpovědných za proces;
- ✓ Pořádání setkání zkušených pěstounů s nově kvalifikovanými pěstouny za účelem výměny zkušeností a získání referencí.

9. Aktivity pro zapojení pěstounských rodin

V této části uvádíme návrhy aktivit, které mohou odborníci (případoví pracovníci, sociální pracovníci, psychologové atd.) provádět s potenciálními pěstounskými rodinami, aby je zaujali. Tyto aktivity lze využít při osvětových setkáních pro veřejnost, informačních seminářích pro potenciální pěstouny, školeních pro přijaté pěstounské rodiny nebo při jakýchkoli akcích s touto cílovou skupinou. Hlavním cílem níže navržených aktivit je zapojit a motivovat komunitu a osoby, které uvažují o tom, že se stanou pěstouny, a také podpořit informovanou diskusi o tomto ochranném opatření.

9.1. Kolo emocí

Dialog, schopnost naslouchat, ochota brát v úvahu emoce a pocity druhého jsou nepostradatelnými nástroji pro budování zdravého výchovného vztahu schopného vytvářet konstruktivní výměnu mezi dítětem a rodičem. Pěstounská péče o dítě může být navíc náročným procesem pro všechny členy

pěstounské rodiny. Plutchikovo kolo emocí poskytuje jednoduchý způsob, jak dát smysl a vyjádřit pocity.

Cíl: Cílem této aktivity je výchova k dialogu a podpora uvědomění si potřeb druhých, pomoc při jejich vyjádření téměř hravou formou.

Pokyny: Představte kolo emocí a vysvětlete, že kolo naznačuje, že existuje osm základních emocí:

- Hněv
- Očekávání
- Radost
- Důvěra
- Strach
- Překvapení
- Smutek
- Znechucení

Každá primární emoce má svůj protipól, a to na základě fyziologické reakce, kterou každá emoce vyvolává. Např: radost je opakem smutku (spojit se vs. stáhnout se); strach je opakem hněvu (zmenšit se a schovat se vs. zvětšit se a být hlasitý); očekávání je opakem překvapení (zkoumat zblízka vs. odskočit); znechucení je opakem důvěry (odmítnout vs. obejmout)

Pěstouni jsou požádáni, aby vytvořili kruh. V krabici má facilitátor několik kartiček, každou s jinou emocí. Každý by si měl postupně vytáhnout jednu kartu a vyprávět skupině o dané emoci a o epizodě, kdy tuto emoci zažil, a o tom, jak se s ní vypořádal. Po jednom kompletním kole se zeptejte, zda by se všichni v dané situaci cítili stejně, zda by se někdo mohl cítit jinak a především, zda byly potřeby všech stejné a alternativní způsoby, jak se s danou emocí vypořádat. Facilitátor uvede příklady scénářů, kdy by se tyto emoce mohly objevit v kontextu pěstounské péče. Pokud jsou ve skupině nějakí rodiče, kteří již pěstounskou péči vykonávali nebo vykonávají, požádejte je, aby ji ilustrovali nějakou skutečnou situací, pokud se o ni mohou se skupinou podělit.

Doba trvání: 1h

Materiál: Kolo emocí v rodném jazyce; kartičky s emocemi; propisky.

Obrázek 1 - Plutchikovo kolo emocí

Tisknutelná verze tohoto nástroje je uvedena v příloze 1.

9.2. Box mýtů a pochybností

Okolo pěstounské péče a pěstounů panuje mnoho předsudků a mylných představ, které mají vliv na nábor pěstounských rodin. Proto je nezbytné o nich společně s potenciálními rodiči volně diskutovat a demystifikovat je. Tato aktivita bude spočívat v dialogu ve skupině (potenciálních) pěstounů s facilitátorem. Doporučuje se, aby skupiny byly malé, aby měl každý prostor promluvit.

Cíl: Cílem je pojmenovat předsudky o pěstounské péči a diskutovat o nich.

Pokyny: Facilitátor požádá skupinu, aby anonymně napsala na papírek své přesvědčení o pěstounství a položila papírek na sklenici/krabici. Facilitátor postupně projde všechny výroky a zahájí diskusi o mýtech a přesvědčeních, které se objevily. Pokud si myslíte, že se skupina nebude cítit dobře při sdílení přesvědčení, připravte si několik mýtů. Na obrázku 2 najdete některé možné mýty (modře) a způsoby jejich dekonstrukce a diskuse o nich (zeleně).

Alternativa: Můžete použít příklady z obrázku 2 a požádat rodiče, aby spojili mýtus s odpovídající pravdou a zahájili diskusi o těchto souvislostech. Doporučujeme přizpůsobit mýty národnímu kontextu a přesvědčení.

#1. Já i moje rodina bychom se k dítěti příliš upnuli a bylo by pro nás příliš těžké, kdyby nás dítě opustilo.

#1. Jedním z hlavních cílů pěstounské péče je poskytnout dítěti lásku, stabilitu a bezpečné prostředí.

Před pěstounskou péčí je důležité probrat s rodinou svá očekávání a mít na paměti, že pěstounská péče je dočasná a cílem je (pokud je to možné a v nejlepším zájmu dítěte) návrat do biologické rodiny). Ačkoli může být pro dítě emočně těžké, když se vrací do biologické rodiny, je důležité soustředit se na to, že

dítě dostalo lásku a stabilitu, kterou potřebovalo v těžkém období svého života, a nyní je pro něj bezpečné vrátit se do své rodiny.

#2. Všechny děti v pěstounské péči jsou delikventi a mají psychické trauma, které se nedá "napravit".

#2. Děti jsou často umísťovány do pěstounské péče z důvodu zneužívání, zanedbávání, užívání drog rodiči nebo jiných problémů, což neznamená, že děti jsou delikventy. Mnoho dětí v pěstounské péči mělo náročnou rodinnou situaci, která vedla k pěstounské péči, a v důsledku toho potřebují podporu. Důvody umístění se u jednotlivých dětí liší a agentury pro pěstounskou péči poskytují podporu dítěti i rodině s cílem pomoci dítěti být šťastné, bezpečné a přizpůsobit se. Ačkoli všechny formy traumatu mohou mít celoživotní dopad, děti jsou pozoruhodně odolné a s náležitou podporou odborníků a rodiny mohou na psychických problémech pracovat.

#3. Pěstounská péče o dítě bude příležitostí ke snadnější adopci.

#3. Hlavním cílem pěstounské péče je poskytnout dítěti dočasně bezpečné prostředí a má jiné postupy, přijímací řízení a legislativu než adopce. V některých zemích není možné adoptovat dítě, které je v rodině v pěstounské péči.

Obrázek 2 - Příklady mýtů a pravd

Doba trvání: 1h

Materiál: Sklenice/krabice; papír; pera

Tisknutelná verze tohoto nástroje je uvedena v příloze 2.

9.3. Cesta pěstounské rodiny

Ačkoli se proces, jak se stát pěstounskou rodinou, v jednotlivých zemích velmi liší, některé kroky jsou společné pro všechny.

Cíl: Prozkoumat cestu k pěstounství.

Pokyn: Požádejte účastníky, aby napsali a nakreslili, jaká je pro ně cesta k pěstounské rodině od projevení zájmu až po začlenění dítěte do jejich domova. Poté, co všichni účastníci nakreslili a zapsali svůj pohled na tento proces, požádejte je, aby se o něj podělili se skupinou. Bude to výborná příležitost prozkoumat/upravit očekávání a vyjasnit si případné pochybnosti týkající se tohoto procesu.

Pokud vidíte, že vaši účastníci jsou zablokovaní nebo si nejsou dostatečně vědomi jednotlivých kroků, pomozte jim s hlavními klíčovými procesy, jako je projevení zájmu/kontaktování odpovědných subjektů, rozhovor s pěstounskými rodinami, úvodní školení, zapojení do databáze pěstounů atd. Pokud máte ve skupině rodinu, která již pěstounskou péči vykonává, požádejte ji, aby nakreslila a popsala svou vlastní cestu a podělila se o ni se zbytkem skupiny.

Další tip: upozorněte účastníky, že toto cvičení může být velmi užitečné pro diskusi o očekáváních s budoucími pěstouny nebo biologickými dětmi. Potenciální rodiče mohou svým dětem navrhnout, aby nakreslily svou cestu před nástupem do pěstounské péče a očekávání, jak se bude tato cesta vyvíjet v průběhu pěstounství.

Doba trvání: 45 min

Materiál: Papír a tužky

Tisknutelná verze tohoto nástroje je uvedena v příloze 3.

9.4. Pravda nebo lež

Kritéria pro přijetí do pěstounské péče **se v jednotlivých zemích liší** a vycházejí z právních předpisů týkajících se systému ochrany dětí, které se mohou v průběhu let měnit, což je důležité mít na paměti, když osoba žádá o přijetí do pěstounské péče.

Cíl: Prozkoumejte kritéria pro získání pěstounské rodiny ve své zemi i v jiných evropských zemích.

Pokyny: Postupujte podle bodu 7. tohoto nástroje. Provedte se skupinou hru na pravdu nebo lež následujícím způsobem: facilitátor vysvětlí, že pro to, aby se člověk mohl stát pěstounem, existují určitá základní kritéria; poté na diapositivu nebo na flipchartu představí některé citáty, jejichž příklady jsou uvedeny níže, a účastníci odpovídají, zda je podle nich citát pravdivý, nebo nepravdivý.

Příklady:

Abych se mohl stát pěstounem, musím:

10. ... mít zkušenosti s výchovou a péčí o děti;
11. ... být ženatý nebo mít stálý partnerský vztah;
12. ... být starší 18 let;
13. ... být žadatelem o adopci;
14. ... mít placenou práci;
15. ... se nezapojovat do placených činností;
16. ... být občanem země, kde o pěstounství žádám.

Další tip: tuto aktivitu můžete provést pomocí nástroje Kahoot (<https://kahoot.com/>) nebo jiné online interaktivní platformy.

Doba trvání: 30 minut

Materiál: prezentace / flipchart.

Tisknutelná verze tohoto nástroje je uvedena v příloze 4.

9.5. Čas v kruhu

Kruh je hlavním nástrojem sociálně-afektivní výchovy, který pomáhá usnadnit vzájemné poznávání a komunikaci, vytváří atmosféru důvěry, podněcuje k převzetí odpovědnosti, zhodnocuje individuální zdroje a rozdíly, vychovává k rovnosti a je důležitým nástrojem pro zviditelnění potřeb všech.

Cíl: Diskutovat o obavách a možných překážkách, které lze očekávat během procesu pěstounství, zejména v případě pěstounství dítěte migranta/uprchlíka.

Pokyny: Moderátor rozmístí židle do kruhu a vyzve všechny účastníky, aby se posadili. Facilitátor vysvětlí, že komunikace v kruhu probíhá podle společných pravidel, například že všichni musí být

aktivními posluchači a že účast je ritualizována předáním předmětu (může to být hračka, pero atd.). Před zkoumáním obav a překážek proveďte několik kol zaměřených na obecnější témata, abyste účastníkům ukázali, jak to funguje z hlediska pravidel, a také jako cvičení na budování týmu, které účastníkům umožní lépe se poznat. Některá témata k řešení by se mohla týkat oblíbených her, koníčků, oblíbené dovolené atd. Po provedení kruhu o obavách spojených s náhradní rodinnou péčí se ujistěte, že jste provedli shrnutí obsahu, který vyplynul, zdůraznili důležité prvky a posílili emocionální prožitky každé osoby s ohledem na prováděnou činnost. Nezapomeňte, že cílem tohoto cvičení je potvrdit pocit strachu, ale také demystifikovat některé možné mylné představy o pěstounské péči.

Doba trvání: 1h

Materiály: Židle; náhodný předmět do kruhu.

Tisknutelná verze tohoto nástroje je uvedena v příloze 5.

9.6. Dopis sobě

Mějte na paměti, že ačkoli je pěstounská péče dočasným opatřením, vyžaduje nasazení celé pěstounské rodiny. Když čelíte náročnému okamžiku, mohlo by být užitečné připomenout si původní cíle a očekávání před pěstounstvím.

Cíl: Napište dopis sami sobě.

Pokyn: Vyzvěte potenciální pěstouny, aby si napsali dopis, který by měl odrážet jejich motivaci k přijetí dítěte, způsob, jakým bude dítě integrováno do rodiny, a jaké jsou výhody pro dítě a pro rodinu, že se stanou součástí tohoto procesu. Řekněte rodičům, že po napsání dopisu se mohou o to, co napsali, podělit se všemi, nebo si to nechat pro sebe. Pokud se někteří účastníci rozhodnou dopis sdílet, využijte této příležitosti k diskusi o výhodách a motivech, které se objevily, a poukažte na podobnosti či rozdíly. Zeptejte se, zda by po vyslechnutí ostatních dopisů změnili ten svůj. Navrhněte jim, aby si tento dopis uschovali a po pěstounské péči o dítě se do něj podívali a zamysleli se, zda jejich očekávání neutrpěla změny.

Další tip: Pokud mají někteří účastníci potíže se začátkem dopisu, poskytněte jim jako návod například několik citátů:

Mou hlavní motivací stát se pěstounem je...

Moje rodina bude mít prospěch z toho, že přivítáme dítě následujícím způsobem...

Zajistíme, aby dítě, které přijmeme, dostalo...

Když čelím výzvám, připomenu si, že...

Doba trvání: 30 min

Materiály: Papír a propisovací tužky.

Tisknutelná verze tohoto nástroje je uvedena v příloze 6.

9.7. Budování empatie

Stát se pěstounem vyžaduje kontaktní cvičení, při kterém se vžijete do situace druhého člověka. Následující cvičení umožňuje pěstounům prozkoumat perspektivu dítěte, které budou mít v péči.

Cíl: Vybudovat empatii.

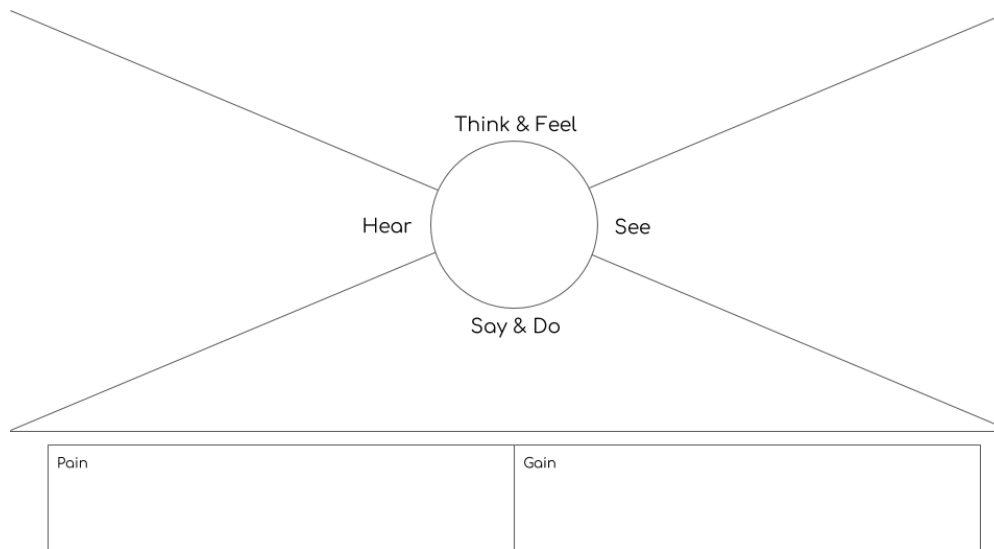
Pokyn: Vytiskněte si mapu empatie (příklady najdete na internetu nebo použijte mapu uvedenou na obrázku 3). Vysvětlete, že všichni účastníci musí tuto mapu empatie vyplnit individuálně a prozkoumat perspektivu dítěte v pěstounské péči. Pokud chcete, můžete sestavit několik "osobností" a umožnit potenciálním pěstounům, aby si vybudovali empatii vůči různým dětem.

Příklad: "Gabriel je šestiletý chlapec, který utekl před válkou a přišel do vaší země jako uprchlík. Během konfliktu přišel o otce a přišel s matkou, která se o něj nedokáže postarat. Poslední rok žije v dětském domově. Brzy bude umístěn do pěstounské péče a doufejme, že se vrátí k biologické matce, jakmile to bude možné."

Požádejte účastníky, aby se zamysleli nad tímto scénářem/osobou a vyplnili mapu empatie tím, co si Gabriel myslí/co cítí; co vidí kolem sebe; co slyší o své situaci/co o něm říkají ostatní; co dělá/říká o tom, že je v této situaci a že byl umístěn do náhradní péče. Mapu dokončete vyznačením překážek (bolesti) a výhod (zisku) umístění do pěstounské péče.

Doba trvání: 25 min

Materiál: Mapa empatie a pera.

Tisknutelná verze tohoto nástroje je uvedena v příloze 7.

10. Odpovědné subjekty

Země	Odpovědný subjekt pro FC	Odpovědnost/role v procesu pěstounské péče	Kontakty pro získání informací o FC a projevení zájmu stát se rodinou FC	Zeměpisná oblast
Portugalsko	<p>Instituto da Segurança Social (ISS)</p> 	Oficiální řídicí subjekt pěstounské péče v Portugalsku; ISS má působnost v kontinentálním Portugalsku s výjimkou metropolitní oblasti Lisabonu, kde je intervenčním subjektem SCML.	https://www.seg-social.pt/familia-de-acolhimento-de-criancas-e-jovens	Národní ¹³
	<p>Santa Casa da Misericórdia de Lisboa (SCML)</p> 	Oficiální řídicí subjekt pěstounské péče v Portugalsku ; Realizuje program "LX Acolhe" - pěstounská péče .	Acolhimento Familiar - Santa Casa da Misericórdia de Lisboa (scml.pt) 213 263 063, 910 051 226 nebo 910 047 37 SESSÕES INFORMATIVAS DE ACOLHIMENTO FAMILIAR E-mail para inscrições: servico.acolhimentofamiliar@scml.pt	Lisabon

¹³ Prostřednictvím dohod o spolupráci podepsaných s "Instituto da Segurança Social" (ISS, I.P.) mohou soukromé instituce sociální solidarity nebo podobné instituce, které vyvíjejí činnost v oblasti dětí a mládeže, působit jako odpovědné instituce.

	<p>Centro de Bem Estar Social da Zona Alta</p> 	<p>Sociální služba Přijetí rodiny Centra sociální péče Zona Alta je určena rodinám, které chtějí přijmout dítě, jež se nachází v ohrožení. Cílem této služby je najít rodiny s humanitárním profilem, které se řídí hodnotami, jako je solidarita, a které jsou k dispozici a motivovány dočasně přijmout děti, které z různých důvodů nemohou žít se svými rodiči. Služba Přijetí do rodiny je rozvíjena ve spolupráci se sociálním zabezpečením, s nímž CBESZA podepsala protokol o spolupráci a technickém školení.</p>	<p>E-mail: cbesza@gmail.com Tel.: 249839130 Adresa: 2350-536 Torres Novas Webové stránky: https://zonaaltasocial.com/acolhimento-familiar/</p>	Národní
	<p>Mundos de vida</p> 	<p>Má specializovanou službu pro pěstounské rodiny, která je určena pro rodiny žijící v obcích severní části Portugalska. Prostřednictvím této služby chce Mundos de vida najít novou generaci rodin, které jsou z důvodu solidarity více humanitárně zaměřené a které jsou ochotny dočasně přijmout děti, jež z různých důvodů nemohou žít se svými rodiči.</p> <p>Služba, vyvinutá ve spolupráci s Institutem sociálního zabezpečení, byla vytvořena na základě <i>know-how</i> národních a mezinárodních partnerů, s nimiž společnost Mundos de Vida podepsala protokoly o spolupráci a technickém vzdělávání.</p>	<p>Adresa: Rua Quinta da Serra, 101 4760-683 Lousado Tel.: +351 252 499 018 Email: familia@mundosdevida.pt Site: www.mundosdevida.pt http://www.mundosdevida.pt/Ser_Familia_de_Acolhimento1</p>	okresy Braga a Porto: Povia de Varzim, Vila do Conde, Santo Tirso, Vila Nova de Famalicão, Vizela, Maia, Matosinhos, Trofa.
Česká republika	<p>OSPOD</p> 	<p>Orgán sociálně-právní ochrany dětí (OSPOD) Jeho místní pobočky jsou prvním místem, kam se lze obrátit v případě zájmu o pěstounství. Sociální pracovníci OSPOD také posuzují životní podmínky předtím, než je Žádost o zprostředkování pěstounské péče předána krajskému úřadu.</p>	https://www.ospod.cz	Regionální
	<p>Regionální úřad Krajský úřad</p>	<p>Krajský úřad posuzuje psychický charakter žadatele a vztahy v celé rodině a aspekty, podle kterých bude pěstoun umístěn. Také během tohoto stavu musí žadatel úspěšně absolvovat kurzy pro pěstouny. Pokud jsou všechny výsledky dobré, je žadatel přijat do seznamu potenciálních rychlejších pěstounů.</p>	https://www.mpsv.cz/web/cz/kontakty-na-krajske-urady	Regionální

	<p>Krajský nebo okresní soud Krajský nebo okresní soud</p>	<p>Poté, co je žadatel spojen s pěstounem, rozhodne soud o svěřeni dítěte do péče pěstouna. Při rozhodování o svěřeni dítěte do pěstounské péče nebo o osvojení dítěte je soud povinen vyžádat si stanovisko orgánu sociálně-právní ochrany dětí (OSPOD).</p>	<p>https://www.mpsv.cz/proces-zprostredkovani</p>	<p>Regionální</p>
	<p>Organizace doprovázející pěstounské rodiny</p>	<p>Po celém Česku působí řada organizací, které jsou pěstounům nejbližší oporou. Jednou za dva měsíce (v případě potřeby i dříve) se setkává s dítětem a pěstounem, sleduje vývoj dítěte, plnění cílů stanovených OSPOD a každého 1/2 roku zpracovává zprávu pro OSPOD. Každá rodina má jednu "klíčovou osobu", která ji plně odborně podporuje a reaguje na aktuální potřeby dítěte či pěstouna.</p>	<p>více webových stránek - každá organizace má své vlastní webové stránky</p>	<p>Po celé České republice</p>
<p>Francie</p>	<p>Ministère de l'intérieur nebo Ministère de la</p> <p>justice</p>	<p>Vláda sděluje a vysvětluje různé informace, postupy, zákony a vnitrostátní předpisy týkající se pěstounských rodin. Uvádí také seznam kontaktů a přijímacích míst po celé Francii.</p>	<p>Dostupné pouze online Famille d'accueil (assistant familial) (interieur.gouv.fr)</p>	<p>Národní</p>
	<p>Conseil départemental du Nord</p> 	<p>Aby bylo možné pracovat jako pěstounská rodina, je nutné získat souhlas předsedy odboru, v němž osoba žije. Toto schválení se skládá ze školení, posouzení, pohovorů a návštěv v domácnosti. Žádost na oddělení lze podat online vyplněním formuláře.</p>	<p>Adresa : Conseil départemental - Nord Hôtel du département 51 rue Gustave - Delory 59047 Lille Cedex Telefon : +33 03 59 73 59 59 https://lenord.fr/jcms/prd1_441737/contactez-nous-colonne</p>	<p>Regionální/oddělení</p>
	<p>La Cimade a RAIL (Réseau d'Accueil d'Immigrés à Lille)</p> 	<p>Kolektiv sdružení, který pomáhá žadatelům o azyl tím, že organizuje přijímání v rodinách nebo komunitách.</p>	<p>https://www.lacimade.org/activite/rail-reseau-daccueil-dimmigres-a-lille/?qclid=CjwKCAiA_6yfBhBNEiwAkmXy53C3s8n0Yv6pJpaM19th4nbA80RW7xuJtasNQPT_hzoIHbb9quYSoxoCJC4QAvD_BwE</p>	<p>Lille a okolí</p>

	<p>Služba Aster de la Sprene</p> 	<p>Sprene je sdružení, jehož posláním je poskytovat všechny formy pomoci a podpory dětem s postižením. A Aster je služba pro doprovázení a podporu třetích osob a dobrovolných pěstounů, kterým jsou svěřeny děti a/nebo mladiství v rámci sponzorství nebo dlouhodobé péče.</p>	<p>Madame Lecomte Telefon: +33 03 28 44 00 44 E-mail: jlecomte@sprene.fr</p>	<p>Lille a okolí</p>
	<p>Österreichische Kinderfreunde</p> 	<p>Österreichische Kinderfreunde je jednou z největších rodinných organizací v Rakousku, která zastupuje zájmy dětí a rodičů. Zvláštní význam má více než 30 místních skupin, v nichž dobrovolníci poskytují výchovně cenné služby dětem a mládeži. K úkolům sdružení patří také organizace a realizace letní péče o děti, mobilní herní animace a vzdělávací akce pro rodiče.</p>	<p>Görtschach 23 AT - 9170 Ferlach, 24-h-Telefon Wohnheim: 0650 6806341 joachim.petscharnig@ktn.kind erfreunde.org</p>	<p>Národní</p>
	<p>UMF Land Kärnten</p> 	<p>Servisní a informační portál pro všechny Rakušany a všechny, kteří potřebují podporu.</p>	<p>Hasnerstraße 8, 9021 Klagenfurt am Wörthersee, 0664 8053633031 dannie.wutti@ktn.gv.at:</p>	<p>Regionální</p>
	<p>SOS-Kinderdorf Kärnten</p> 	<p>Vytvářejí důstojný a teplý láskyplný domov pro děti v nouzi a podporují jejich rodiny v obtížných životních situacích. Poskytují trvalou a cílenou pomoc ve 138 zemích světa - společně s dárcovstvím, sponzorstvím nebo dobrovolným závazkem.</p>	<p>Waldhofweg 14, 9020, Klagenfurt am Wörthersee Jane.telsnig@gmx.at</p>	<p>Národní</p>
	<p>Kinder- und Jugendhilfe</p> 	<p>Kinder- und Jugendhilfe je pro všechny dívky a chlapce a spolupracuje s rodinou a školou. Je však také agenturou krizové intervence, která poskytuje pomoc dětem a rodičům v nouzových situacích, rodinám s výchovnými problémy, v případech sexuálního zneužívání, užívání drog, násilí mezi mladými lidmi a mnoha dalších.</p>	<p>Bahnhofstrasse 35, 9020 Klagenfurt, Nora.Falkinger@klagenfurt.at</p>	<p>Národní</p>

	<p>DIAKONIE KÄRNTEN: Asyl, migrace a integrace (UMF)</p>	<p>Právní poradenství a právní zastoupení v azylovém řízení pro nezletilé uprchlíky bez doprovodu s cílem zajistit spravedlivé řízení v nejlepším zájmu dítěte.</p>	<p>Marcel.leuschner@diakonie.de latour.at +43 664 88 27 26 76</p>	<p>Regionální</p>
Itálie	<p>Amici dei bambini</p>	<p>Nadace Ai.Bi si klade za cíl prostřednictvím svých zisků a bez spekulativních cílů sledovat obecný zájem společnosti na podpoře lidskosti a sociální integraci občanů, podporovat iniciativy a projekty zaměřené na děti ve stavu opuštěnosti nebo v rodinných problémech.</p>	<p>https://www.aibi.it/ita/attivita/affido/</p>	<p>národní</p>
	<p>Associazione nazionale famiglie adottive ed affidatarie</p>	<p>Anfaa se denně zasazuje o ochranu základního práva všech dětí na život v rodině. Její členové jsou pevně přesvědčeni, že rodina je nezadatelným právem každého dítěte. Každé dítě potřebuje ke svému dobrému růstu nejen dostat najíst, vyspat se, dbát na osobní hygienu, ale také být milováno a vzděláváno. Jedním z výsledků angažovanosti ANFAA bylo přispění k přípravě zákona o osvojení a pěstounské péči.</p>	<p>http://www.anfaa.it/</p>	<p>národní</p>

	<p>Centro nazionale di documentazione e analisi per l'infanzia e l'adolescenza - Dipartimento per le politiche della famiglia</p> 	<p>Odbor pro rodinnou politiku předsednictví Rady ministrů, který vykonává funkce národního řízení a koordinace v otázkách politik týkajících se dětí a dospívajících, vykonává také funkce, které již náleží Národnímu centru pro dokumentaci a analýzu dětí a dospívajících.</p> <p>Vlastní funkce tohoto centra se věnují propagaci, informování a komunikaci politik ve prospěch dětí a dospívajících.</p> <p>Konkrétně se tyto funkce týkají dokumentace, analýzy, výzkumu a monitorování, informačních a propagačních činností a také bibliografického shromažďování studií a publikací týkajících se světa dětí.</p>	<p>https://www.minori.gov.it/it/chisiamo</p>	Národní
Rumunsko	<p>Ministerstvo pro rodinu, mládež a rovné příležitosti</p> 	<p>Ministerstvo pro rodinu, mládež a rovné příležitosti je primárně příslušné pro koordinaci implementace národní a evropské strategie a politiky v oblasti ochrany práv dětí a osvojení¹⁴ .*</p> <p>* Vzhledem k tomu, že pěstounská péče nebo pomoc matce je zákonem (zákon 272/2004) stanovena jako dočasné ochranné a intervenční opatření pro dítě, konečným řešením tohoto opatření umístění je buď opětovné začlenění do biologické rodiny, nebo osvojení.</p>	<p>https://mfamilie.gov.ro/1/</p>	Národní
	<p>Komise pro ochranu dětí</p>	<p>Komise pro ochranu dětí je orgán bez právní subjektivity, který je podřízen krajským/místním radám. Má rozhodovací pravomoci podle zákona č. 272/2004, kterým se stanoví zvláštní ochranná opatření (v tomto případě umístění do pěstounských rodin) pro děti a vyřizování žádostí o vydání osvědčení profesionální mateřské asistentky.</p>	<p>https://copii.gov.ro/1/intrebari-frecvente-2/</p>	Regionální a místní

¹⁴ Jelikož je v Rumunsku pěstounská péče nebo pomoc matce zákonem (zákon 272/2004) stanovena jako dočasné, ochranné a intervenční opatření pro dítě, konečným řešením tohoto opatření umístění je buď opětovné začlenění do biologické rodiny, nebo adopce.

	<p>Národní úřad pro ochranu práv dětí a osvojení</p> <p>MINISTERUL FAMILIEI, TINERETULUI ȘI EGALITĂȚII DE ȘANSE Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Copiilor și Adopție</p>	<p>Spadá pod ministerstvo pro rodinu, mládež a rovné příležitosti a jeho úkolem je chránit a prosazovat práva dětí. Hlavní zásadou této instituce je, že "na každém dítěti záleží".</p>	<p>https://copii.gov.ro/1/asistent-maternal/</p>	Národní
	<p>Generální ředitelství pro sociální pomoc a ochranu dětí (služba mateřské pomoci/pěstounské péče)</p>	<p>Jedná se o veřejnou instituci podřízenou obecní/okresní radě. V oblasti ochrany dětí a péče o rodinu je Generální ředitelství pro sociální pomoc a ochranu dětí odpovědné za ochranu práv dítěte prostřednictvím poradenských služeb, prevenci odloučení od rodiny a navrhuje a provádí zvláštní ochranná opatření (náhradní péči) pro děti v obtížích nebo se zdravotním postižením.</p>	<p>https://copii.gov.ro/1/harta-contacte-dgaspc-uri/</p>	Regionální a místní
Řecko	<p>Národní centrum sociální solidarity</p> <p>E.K.K.A.</p>	<p>Statistiky ochrany dětí a pěstounské péče</p> <p>Platforma provádí zákon 4538/2018 "o pěstounské péči a adopci". Byla vytvořena s cílem usnadnit lidem, kteří chtějí nabídnout rodinu dětem v nouzi.</p>	<p>https://www.ekka.org.gr/index.php/en/me-endiaferai-i-anadoxi-yiothesia-en</p>	Národní
	<p>Ministerstvo práce a sociálních věcí</p> <p>HELLENIC REPUBLIC Ministry of Labour and Social Affairs</p>	<p>Obecné informace a statistiky o systému pěstounské péče v Řecku</p> <p>Jedná se o otevřenou platformu ministerstva pro přístup a informování všech občanů o otázkách týkajících se dětí. <i>*Výstavba platformy probíhá. Informace jsou vkládány postupně.</i></p>	<p>Αρχική - Paidi.gov.gr</p>	Národní
	<p>Nevládní organizace METAdrasi</p> <p>METAdrasi ACTION FOR MIGRATION & DEVELOPMENT</p>	<p>Program pěstounské péče pro nezletilé bez doprovodu</p> <p>Mnoho dětí bez doprovodu přichází do Řecka, protože ztratily své příbuzné nebo byly od nich odloučeny. Z tohoto důvodu nezletilé osoby bez doprovodu často potřebují bezpečné a přiměřené ubytování. METAdrasi vyvinula systém dočasných pěstounů, který řeší tuto potřebu a poskytuje nezletilým bezpečné ubytování a podporu do doby, než se znovu setkají s příbuznými v Evropě. Činnost METAdrasi v oblasti pěstounské péče je v souladu s vnitrostátními právními předpisy a Mezinárodní úmluvou o právech dítěte ve spolupráci s místními státními zastupitelstvími a úřady.</p>	<p>https://metadrasi.org/en/campaigns/foster-care-for-unaccompanied-separated-children/</p>	Národní
	<p>SOS dětské vesničky</p> <p>SOS CHILDREN'S VILLAGES GREECE</p>	<p>Program podpory deinstitucionalizace a pěstounských rodin</p> <p>SOS dětské vesničky Řecko poskytují služby ochrany dětí od roku 1984 a nabízejí péči podobnou rodinné péči dětem, které nemohou vyrůstat se</p>	<p>https://sos-villages.gr/en/sos-home-english/</p>	Národní

		svými biologickými rodiči. Chrání děti od nejtělejšího věku a starají se o ně, dokud nejsou plně připraveny na samostatný život v dospělosti.		
--	--	---	--	--

11. Národní zdroje

Země	Zdroje	Popis	K dispozici na adrese:
Portugalsko	Guia Prático Instituições de Enquadramento para A Resposta Social "Acolhimento Familiar de Crianças e Jovens" (Příručka pro instituce, které se zabývají vzděláváním dětí a mládeže)	Dokument vypracovaný Institutem sociálního zabezpečení, který nabízí praktické pokyny týkající se hlavních subjektů odpovědných za pěstounskou péči v zemi.	https://www.seg-social.pt/familia-de-acolhimento-de-criancas-e-jovens
	Guia Prático Acolhimento Familiar de Crianças de Jovens	Dokument vypracovaný Institutem sociálního zabezpečení, který nabízí praktické pokyny k systému pěstounské péče v zemi.	https://www.seg-social.pt/documents/10152/14961/N33A+-+Guia+Pr%C3%A1tico+Acolhimento+Familiar+de+Crian%C3%A7as+e+Jovens.pdf/00e69e39-9dbd-49fb-8c76-f746d629d27e
	Linha de Apoio à Medida Acolhimento Familiar	Webové stránky a telefonní čísla linek podpory pro jednotlivé okresy	https://www.seg-social.pt/documents/10152/13326/listagem+contactos+distritos.pdf/57f519e1-df0a-4b4b-a8ac-0ad3570a2011
	Olha por mim! Todas as crianças têm direito a viver numa família!	Leták s informacemi o životopisech pěstounů	https://www.seg-social.pt/documents/10152/13200/Folheto+Familias+de+acolhimento+red.pdf/e5fcf532-e778-4292-989e-4742d7e50ac8

	Manual de processos chave: Acolhimento familiar	Praktická příručka, která vysvětluje ley procesy systému pěstounské péče.	https://www.seg-social.pt/documents/10152/13337/gqrs_acolhimento_familiar_processos-chave/8ae193b6-291a-4772-aafe-a559154f729f/8ae193b6-291a-4772-aafe-a559154f729f
	Brožura Informativa: ACOLHIMENTO FAMILIAR DE CRIANÇAS E JOVENS	Leták s informacemi o životopisech pěstounů	http://www.mundosdevida.pt/sgc/Content/Pages/DOCS/754e8e099a2c849f15a859578711b613.pdf
	Brochura LX Acolhe 2022	Leták s informacemi o životopisech pěstounů	https://backoffice.scml.pt/wp-content/uploads/2020/03/AF_e_SCML_LXAcolhe_Brochura_2022.pdf
	Lei nº 142/2015 de 8 de setembro	2. novela zákona o ochraně ohrožených dětí a mládeže, schválená zákonem č. 147/99 ze dne 1. září).	https://backoffice.scml.pt/wp-content/uploads/2020/03/1422015.pdf
	Decreto-Lei n.º 139/2019 de 16 de setembro	zavádí režim výkonu pěstounské péče, opatření na podporu práv a ochrany ohrožených dětí a mladých lidí.	https://backoffice.scml.pt/wp-content/uploads/2020/03/Decreto-Lei-n.%C2%BA-1392019.pdf
Česká republika	Pěstounské rodiny v České republice Základní charakteristiky pěstounů a dětí v pěstounské péči	Pěstounské rodiny v České republice Základní charakteristiky pěstounů a dětí v pěstounské péči červen 2019	https://www.nadacesirius.cz/soubory/ke-stazeni/Analiza-Pestounske-rodiny-v-Ceske-republice.pdf
	Pěstounská péče příbuzných - analýza potřeb	Pěstounská péče o příbuzné - jaké jsou jejich potřeby? Jak se liší? Jak je podpořit? Cílem výzkumu bylo zjistit potřeby pěstounů, kteří mají děti svěřené do příbuzenské pěstounské péče.	https://www.nadacesirius.cz/vyzkumy/o-nahradni-rodinne-peci/pestounska-pece-pribuznych-analyza-potreb

	Konference Aktuální výzvy systému péče o ohrožené děti	Náhradní rodinná péče - jak by se měla změnit, aby lépe vyhovovala potřebám dětí? Konference "Aktuální výzvy v systému péče o ohrožené děti"	https://www.nadacesirius.cz/vyzkumy/o-situaci-v-rodinach
	Předčasně ukončená pěstounská péče Selhává Pěstounská péče v České republice? Stručné shrnutí	Předčasné ukončení pěstounské péče v ČR - Selhává pěstounská péče v ČR?	https://lumos.contentfiles.net/media/assets/file/Lumos_S_HRNUTI_predcasne_ukonceni_pp.pdf?
	Podněty ke změnám v oblasti náhradní rodinné péče	Návrhy na změny v oblasti náhradní rodinné péče	
	Pěstounská péče	Stručný přehled informací o systému pěstounské péče a souvisejících procesech	https://nahradnirodina.cz/pestounska-pece
Francie	Veřejná služba - Famille d'accueil	Národní vládní webové stránky, které poskytují informace o pěstounských rodinách, zákonech, referencích, online službách a formulářích.	https://www.service-public.fr/particuliers/vosdroits/F1260
	Code de l'action sociale et des familles (Kodex sociální akce a rodiny)	Právní texty a odkazy na pěstounské rodiny (definice, informace, podmínky způsobilosti, odměny...).	https://www.legifrance.gouv.fr/codes/id/LEGISCTA000006157646/
	Ministère de la justice - Devenez famille d'accueil	Národní internetové stránky vlády pro podmínky způsobilosti	https://lajusticerecrite.fr/devenez-famille-d-accueil
	Seznam kontaktů pro hostitelskou rodinu	Národní webové stránky se seznamem kontaktů pro hostitelské rodiny v celé Francii	https://lajusticerecrite.fr/sites/default/files/2022-07/Liste_contacts_pour_devenir_famille_accueil.pdf
	Služby Nord - Devenir assistant familial	Webové stránky oddělení Nord (kde se nachází Afeji), které poskytují informace o pěstounských rodinách v tomto oddělení a seznam kontaktů.	https://services.lenord.fr/devenir-assistant-familial#:~:text=Postuler%20au%20D%C3%A9partement%20du%20Nord,g%C3%A9n%C3%A9rales%20de%20recrutement%20sont%20remplies.
	Département du Nord - Devenez assistant familial (leták)	Informační letáky o tom, jak se stát hostitelskou rodinou v departementu Nord (kde se nachází Afeji).	plaquetteassistantfamilial-6220cb6ba5140.pdf (spontaneit.fr)
	Sociální akce	Webové stránky s adresářem všech zařízení a služeb schválených ve Francii v sociální a zdravotně-sociální oblasti a s adresami školicích středisek pro pěstounské rodiny.	https://formations.action-sociale.org/Metier/assistant-familial/nord/institut-social-de--lille.html

Itálie	LA PROMOZIONE DELLE RETI DELL'AFFIDAMENTO FAMILIARE	Provozní dokument, který je v souladu, s již existujícími předpisy a dokumenty a který je schopen schematicky zachytit operace, jež je třeba zavést za účelem zřízení a/nebo podpory sítí pěstounské péče.	https://www.garanteinfanzia.org/sites/default/files/2020-03/la_promozione_delle_reti_dellaffido_familiare.pdf
	Pokyny pro pěstounskou péči	Pokyny pro pěstounskou péči v rodinách jsou součástí národního projektu Un percorso nell'affido (Cesta k pěstounské péči), který v roce 2008 zahájilo Ministerstvo práce a sociálních věcí ve spolupráci s Národní koordinací služeb pěstounské péče, Odborem pro rodinnou politiku, Konferencí regionů a autonomních provincií, UPI, ANCI a Národním dokumentačním a analytickým centrem pro dětství a dospívání.	https://www.minori.gov.it/it/minori/linee-guida-laffido
	Pokyny pro rodinnou pěstounskou péči	"Pokyny pro rodinné pěstounství" představují shrnutí několikaleté práce, která byla zahájena v rámci národního projektu "Cesta k pěstounství". Do projektu, který byl zahájen v roce 2008, se zapojilo mnoho aktérů zapojených do pěstounské péče: tvůrci politik na různých úrovních státní správy, provozovatelé služeb, soukromý sociální sektor.	https://www.anci.it/wp-content/uploads/linee_di_indirizzo_Affido_2013.pdf
	IL PROGETTO AFFIDO	Pěstounský projekt "L'ALBERO DELLA VITA", program pro informování, zvyšování povědomí, propagaci a řízení pěstounské péče v heterorodinách.	https://www.alberodellavita.org/wp-content/uploads/2017/03/Affido-Familiare-Albero-della-Vita.pdf
	DIECI PUNTI per rilanciare l'affidamento familiare in Italia	Návrh je součástí úvah a dokumentů, které vznikly v rámci dlouhodobé konfrontace sdružení/sítí s Národní koordinací veřejných služeb náhradní péče) a vychází z analýzy sdílené s ostatními organizacemi třetího sektoru v rámci pracovní skupiny pro Úmluvu o právech dítěte a mladistvých.	https://www.tavolonazionaleaffido.it/files/documento_-_10_punti_per_rilanciare_laffido.pdf
	Guida Affidamento Familiare - 101 risposte sull'affidamento familiare	Průvodce rodinnou pěstounskou péčí - 101 odpovědí o rodinné pěstounské péči	https://www.progettofamigliaformazione.it/affidofamiliare-it/guida-affidamento-familiare
Rakousko	Pflegekinder & Pflegeeltern	Na webové stránce jsou uvedeny obecné informace o procesu náhradního rodičovství v Rakousku.	https://www.noee.gv.at/noe/Familien/Pflegekinder_und_Pflegeeltern.html
	Meine Familie	Článek, který se podrobně věnuje tématu pěstounské péče v Rakousku a vysvětluje postup, náklady a požadavky na adopci v Rakousku.	https://www.meinefamilie.at/blog/was-es-heisst-sich-fuer-ein-pflegekind-zu-entscheiden-1
	Pflegekinder, Pflegemamas und Pflegepapas	Webové stránky se věnují formalitám a požadavkům, které by měli pěstouni splňovat.	https://www.wien.gv.at/menschen/kind-familie/pflegefamilie/

	Informationsblatt für Adoptivwerber*innen	Informační list pro rodiče, kteří se chtějí stát pěstouny.	https://www.kinder-jugendhilfe-ooe.at/Mediendateien/dl_adoption_infoblatt.pdf
	Familie und Partnerschaft in Österreich	Webová stránka, která shrnuje nejdůležitější kritéria pro adopci. Kromě toho je to kontaktní místo, kam mohou rodiče zavolat a získat jakékoli informace o procesu náhradního rodičovství.	https://www.oesterreich.gv.at/themen/familie_und_partnerschaft/adoption/aufnahme_eines_pflegek Kindes.html
	Die rechtliche und soziale Situation von Pflegeeltern in Österreich (Právní a sociální situace státních zaměstnanců v Rakousku)	Právní expertíza a empirický průzkum sociální situace pěstounů v Rakousku	https://www.oif.ac.at/fileadmin/user_upload/p_oif/Forschungsberichte/fb_16_pflegeeltern_in_oesterreich.pdf
	Familien portal - Wie verläuft eine Auslandsadoption?	Jedná se o oficiální webovou stránku, na které jsou vysvětleny všechny právní postupy pro žadatele o adopci.	https://familienportal.de/familienportal/lebenslagen/kinderwunsch-adoption/adoption/wie-verlaeuft-eine-auslandsadoption--125880
Rumunsko	Příručka profesionální mateřské asistentky	Příručka, kterou vydala Nadace Agapedia v roce 2007, se zabývá prací profesionálního mateřského asistenta (pěstouna) a příklady dobré praxe.	https://www.academia.edu/39691905/MANUALUL_ASIS_TENTULUI_MATERNAL_PROFESIONIST
	Organizace SOS dětské vesničky, která působí v Rumunsku již více než 30 let, podporuje děti v nouzi a prosazuje poslání, že žádné dítě by nemělo vyrůstat bez rodiny.	Organizace podporuje a informuje o mateřské pomoci také prostřednictvím náborových výzev pro pěstounské rodiny, které shromažďuje Generální ředitelství sociální pomoci a ochrany dětí, a prostřednictvím různých celostátních kampaní, jako je "Dětství nesmí bolet", 2021-2022.	https://www.sos-satelecopiilor.ro/
	Průvodce: O pěstounských rodinách a jejich vývoji: jak porozumět vlivu pěstounské péče na rodinu Autoři: Mgr. Betsy Keefer Smalleyová, Jayne Schoolerová, Lynn Wilkinsová, Norma Gintherová.	Příručka se zabývá postavením mateřské asistentky ve vztahu ke klíčovým otázkám, milníkům a strategiím úspěchu.	https://romaniafaraorfani.ro/resource/despre-familiiile-de-plasament-si-cum-se-dezvolta-ele-cum-sa-intelegem-efectele-plasamentului-asupra-familiei/
	Kampaň na sociálních sítích "ADOPCE MĚNÍ ÚSPĚCHY!" vedená Národním úřadem pro ochranu práv dětí a osvojení.	Během kampaně jsou distribuovány výpovědi různých aktérů adopčního procesu* - adoptivních rodičů, psychologů a odborníků ze systému ochrany dětí. * Vzhledem k tomu, že pěstounská péče nebo pomoc matce je zákonem (zákon 272/2004) stanovena jako dočasné ochranné a intervenční opatření pro dítě, konečným řešením tohoto opatření umístění je buď reintegrace do biologické rodiny, nebo adopce. Proto	https://copii.gov.ro/1/adoptia-schimba-destine/

	je pro všechny děti v systému ochrany, jejichž reintegrace do původní rodiny nebyla možná, zahájeno řízení o osvojení, takže osvojení je považováno za konečnou fázi nebo trvalé řešení pro dítě. Stejně tak je u dětí, u nichž je otevřeno řízení o osvojení, podporována pěstounská péče nebo mateřská asistence, během níž je vyvíjeno úsilí o nalezení vhodné adoptivní rodiny. Pěstouni zůstávají v otevřeném řízení o osvojení do 14 let věku.	
Aliance Rumunsko bez sirotků sdružuje nevládní organizace, firmy, církve a veřejné subjekty, aby společně usilovaly o zlepšení situace pěstounských dětí jejich začleněním do rodin.	Aliance funguje ve čtyřech pilířích: prevence opuštění dítěte, podpora adopcí, podpora vzdělávání mateřských asistentek a adoptivních rodičů, lobbování a prosazování zjednodušení postupu adopce.	https://romaniafaraorfani.ro/
Národní program #EuAdopt	Tento program je vytvořen Nadací pro rozvoj sociálních služeb a poskytuje trvalou orientaci v problematice osvojení v Rumunsku* a nabízí služby přizpůsobené na míru osvojitelským rodinám, jako je Centrum pro pomoc a podporu osvojitelům a podpůrná skupina pro rodiče, poradenství, kurzy a webové semináře. * Vzhledem k tomu, že pěstounská péče nebo pomoc matce je zákonem (zákon 272/2004) stanovena jako dočasné ochranné a intervenční opatření pro dítě, konečným řešením tohoto opatření umístění je buď reintegrace do biologické rodiny, nebo adopce. Proto je pro všechny děti v systému ochrany, jejichž reintegrace do původní rodiny nebyla možná, zahájeno řízení o osvojení, takže osvojení je považováno za konečnou fázi nebo trvalé řešení pro dítě. Stejně tak je u dětí, u nichž je otevřeno řízení o osvojení, podporována pěstounská péče nebo mateřská asistence, během níž je vyvíjeno úsilí o nalezení vhodné adoptivní rodiny. Pěstouni zůstávají v otevřeném řízení o osvojení do 14 let věku.	http://euadopt.ro
Generální ředitelství sociální pomoci a úřady pro ochranu dětí	Veřejná instituce se zástupci po celé zemi informuje na regionální úrovni o pomoci matkám a zveřejňuje výzvy k náboru.	https://copii.gov.ro/1/harta-contacte-dgaspc-uri/

	Sdružení "Tzubyho děti"	Sdružení "Tzuby's Kids" pořádá výcvikové tábory pro pěstounské a adoptivní rodiny. Sdružení také poskytuje řadu nástrojů "TzubyTOYS" pro pěstouny, které jsou terapeutickou podporou při integraci dětí s traumatickým zázemím do rodiny.	https://tzubyskids.ro/tabere-de-instruire-pentru-familii-adoptive-si-de-plasament/
Řecko	e-nomothesia	Zákon 4538/2018 85A o pěstounské péči	https://www.e-nomothesia.gr/oikogeneia/nomos-4538-2018-phek-85a-16-5-2018.html
	Oficiální online platforma, která patří ministerstvu práce a sociálních věcí a slouží k přístupu a informování občanů o tématech souvisejících s právy dětí.	webová stránka s odpověďmi na základní otázky potenciálních pěstounů.	https://paidi.gov.gr/anadoxi/
	Πληροφοριακό Σύστημα Αναδοχής - Υιοθεσίας anynet.gr - Πανελλαδική εφαρμογή	Online systém náhradní péče pro potenciální náhradní rodiče a profesionály	https://www.anynet.gr/

12. Odkazy

Ahmad, A., Qahar, J., Siddiq, A., Majeed, A., Rasheed, J., Jabar, F., & Von Knorring, A. L. (2005). Dvouleté sledování kompetencí sirotků, jejich sociálně-emocionálních problémů a posttraumatických stresových symptomů v tradiční pěstounské péči a sirotčincích v iráckém Kurdistanu. *Child: Care, Health and Development*, 31(2), 203-215.

Allen, B. S., & Vacca, J. S. (2010). Časté stěhování má negativní vliv na školní výsledky pěstounů, což je důvodem pro reformu. *Children and Youth Services Review*, 32, 829-832.

Auger, L., Poitras, K., & Tarabulsky, G. M. (2019). Contacts parent-enfant en contexte de placement (Kontakty mezi rodičem a dítětem v kontextu umístění): Liens entre la sensibilité du parent d'accueil et les réactions des enfants à la suite des contacts. *Enfances Familles*.

Baum, A. & Crase, S. & Crase, K. (2001). Vlivy na rozhodnutí stát se či nestát se pěstounem. *Rodiny ve společnosti: The Journal of Contemporary Social Services*. 82. 202-213. 10.1606/1044-3894.205.

Li, D., Chng, G.S. & Chu, C.M.(2019). Srovnání výsledků dlouhodobého umístění v ústavní a rodinné pěstounské péči: A Meta-Analysis. *Trauma Violence Abuse*. Dec;20(5):653-664. doi: 10.1177/1524838017726427.

McWey, L. a Mullis. (2004). Zlepšení života dětí v pěstounské péči: (18): Dopad péče o děti v náhradní rodinné péči.

McWey, L., Pazdera, A.L., Vennum, A. & Wojciak, A.S. (2013). Intergenerational Patterns of Maltreatment in Families at Risk for Foster Care (Mezigenerační vzorce špatného zacházení v rodinách ohrožených náhradní péčí). *JMFT - Journal of Marital and Family Therapy*. <https://doi.org/10.1111/j.1752-0606.2012.00289.x>

Negrão, M., Moreira, M., Veríssimo, L., Veiga, E. (2019). Conhecimentos e percepções públicas acerca do acolhimento familiar: Contributos para o desenvolvimento da medida. *Anal. Psicol.* 37, 81-92.

Nelson, C. A., Fox, N. A., & Zeanah, C. H. (2014). *Opuštěné děti v Rumunsku: N.: Deprivace, vývoj mozku a boj o zotavení*. Harvard University Press.

OHCHR (2011), Úmluva OSN o právech dítěte, Úřad vysokého komisaře pro lidská práva, Ženeva. (<https://www.ohchr.org/en/professionalinterest/pages/crc.aspx>) přístupné v únoru 2023.

Rhodes, K. W., Cox, M. E., Coakley, T. M., & Orme, J. G. (2006). Důvody pěstounů pro pěstounství a využívání pěstounských rodin. *Journal of Sociology and Social Welfare*, 33(4), 105- 126.

návštěvy pod dohledem. *Family Relations*, 53, 293-300. doi:10.1111/j.0022-2445.2004.0005.x

UNICEF (2021). Lepší údaje pro lepší systémy ochrany dětí v Evropě: Mapování způsobu shromažďování, analýzy a zveřejňování údajů o dětech v náhradní péči ve 28 evropských zemích. Dětský fond OSN (UNICEF) a Eurochild, 2021.

Portugalsko

<https://www.seg-social.pt/familia-de-acolhimento-de-criancas-e-jovens>

<https://www.seg-social.pt/documents/10152/14961/N33A+->

[+Guia+Pr%C3%A1tico+Acolhimento+Familiar+de+Crian%C3%A7as+e+Jovens.pdf/00e69e39-9dbd-49fb-8c76-f746d629d27e](https://www.seg-social.pt/documents/10152/14961/N33A+-+Guia+Pr%C3%A1tico+Acolhimento+Familiar+de+Crian%C3%A7as+e+Jovens.pdf/00e69e39-9dbd-49fb-8c76-f746d629d27e)

<https://www.seg-social.pt/documents/10152/13326/listagem+contactos+distritos.pdf/57f519e1-df0a-4b4b-a8ac-0ad3570a2011>

[https://www.seg-](https://www.seg-social.pt/documents/10152/13200/Folheto+Familias+de+acolhimento+red.pdf/e5fcf532-e778-4292-989e-4742d7e50ac8)

[social.pt/documents/10152/13200/Folheto+Familias+de+acolhimento+red.pdf/e5fcf532-e778-4292-989e-4742d7e50ac8](https://www.seg-social.pt/documents/10152/13200/Folheto+Familias+de+acolhimento+red.pdf/e5fcf532-e778-4292-989e-4742d7e50ac8)

https://www.seg-social.pt/documents/10152/13337/gqrs_acolhimento_familiar_processos-chave/8ae193b6-291a-4772-aafe-a559154f729f/8ae193b6-291a-4772-aafe-a559154f729f
<http://www.mundosdevida.pt/sgc/Content/Pages/DOCS/754e8e099a2c849f15a859578711b613.pdf>
https://backoffice.scml.pt/wp-content/uploads/2020/03/AFe_SCML_LXAcolhe_Brochura_2022.pdf
<https://backoffice.scml.pt/wp-content/uploads/2020/03/1422015.pdf>
<https://backoffice.scml.pt/wp-content/uploads/2020/03/Decreto-Lei-n.%C2%BA-1392019.pdf>

Rakousko

https://www.oif.ac.at/fileadmin/user_upload/p_oif/Forschungsberichte/fb_16_pflegeeltern_in_oest_erreich.pdf
https://www.oesterreich.gv.at/themen/familie_und_partnerschaft/adoption/aufnahme_eines_pflegekindes.html
https://www.no.e.gv.at/noe/Familien/Pflegekinder_und_Pflegeeltern.html
<https://www.wien.gv.at/english/social/youthandfamily/services.html>
https://www.oif.ac.at/fileadmin/user_upload/p_oif/Forschungsberichte/fb_16_pflegeeltern_in_oest_erreich.pdf
<https://www.bmeia.gv.at/oeb-agram/service-fuer-buergerinnen/personenstand-familie/eingetragene-partnerschaft/>
https://www.no.e.gv.at/noe/Familien/Pflegekinder_und_Pflegeeltern.html
https://www.graz.at/cms/beitrag/10278826/7752117/Pflegeeltern_gesucht.html

Rumunsko

<https://mfamilie.gov.ro/1/>
<https://copii.gov.ro/1/intrebari-frecvente-2/>
<https://copii.gov.ro/1/asistent-maternal/>
<https://copii.gov.ro/1/harta-contacte-dgaspc-uri/>
https://www.academia.edu/39691905/MANUALUL_ASISTENTULUI_MATERNAL_PROFESIONIST
<https://www.sos-satelecopiilor.ro/>
<https://romaniafaraorfani.ro/resource/despre-familiiile-de-plasament-si-cum-se-dezvolta-ele-cum-sa-intelegem-efectele-plasamentului-asupra-familiei/>
<https://copii.gov.ro/1/adoptia-schimba-destine/>
<https://romaniafaraorfani.ro/>
<http://euadopt.ro>
<https://tzubyskids.ro/tabere-de-instruire-pentru-familii-adoptive-si-de-plasament/>
<https://www.casey.org/resource-family-strategies/>
<https://www.thefca.co.uk/resources/news-stories/latest-news/foster-care-fortnight/>
<https://nextdoorinc.org/fosterparent/>
<https://www.appletonawarenessgallery.com/show/foundation-for-foster-children-blue-hope-fostering-hope-with-heart-exhibit/>
<https://consideringadoption.com/foster-care/support-resources/movies-about-foster-care-and-adoption/>
<https://fosteringandadoption.rip.org.uk/tools-exercises/workshop-exercises/>

Francie

<https://www.service-public.fr/particuliers/vosdroits/F1260>
<https://www.legifrance.gouv.fr/codes/id/LEGISCTA000006157646/>
<https://lajusticerecruite.fr/devenez-famille-d-accueil>
https://lajusticerecruite.fr/sites/default/files/2022-07/Liste_contacts_pour_devenir_famille_accueil.pdf
<https://services.lenord.fr/devenir-assistant-familial#:~:text=Postuler%20au%20D%C3%A9partement%20du%20Nord,g%C3%A9n%C3%A9ral%20de%20recrutement%20sont%20remplies,plaquetteassistantfamilial-6220cb6ba5140.pdf> (spontaneit.fr)
<https://formations.action-sociale.org/Metier/assistant-familial/nord/institut-social-de--lille.html>

[https://www.lacimade.org/actions-ressource/jeu-parcours-de-migrant%C2%B7e%C2%B7s/#:~:text=La%20pr%C3%A9sente%20%C3%A9dition%20a%20%C3%A9t%C3%A9,enn%20forme%20graphique%20%3A%20Elodie%20Sha.&text=A%20la%20fa%C3%A7on%20d%27un,\(re\)construire%20sa%20vie.](https://www.lacimade.org/actions-ressource/jeu-parcours-de-migrant%C2%B7e%C2%B7s/#:~:text=La%20pr%C3%A9sente%20%C3%A9dition%20a%20%C3%A9t%C3%A9,enn%20forme%20graphique%20%3A%20Elodie%20Sha.&text=A%20la%20fa%C3%A7on%20d%27un,(re)construire%20sa%20vie.)

Řecko

<https://pscentre.org/wp-content/uploads/2019/05/PFA-Module-3-Children.pdf>
<https://www.ekka.org.gr/index.php/en/me-endiaferei-i-anadoxi-yiothesia-en>
[Paidi.gov.gr](https://www.paidi.gov.gr)
<https://metadrasl.org/en/campaigns/foster-care-for-unaccompanied-separated-children/>
<https://sos-villages.gr/en/sos-home-english/>
<https://www.e-nomothesia.gr/oikogeneia/nomos-4538-2018-phek-85a-16-5-2018.html>
<https://paidi.gov.gr/anadoxi/>
<https://www.anynet.gr/>

Česká republika

<https://www.mpsv.cz/proces-zprostredkovani>
<https://www.ospod.cz/>
<http://www.pestouni.cz/>
<http://pestounskapece.cz/>
<https://www.nahradnirodina.cz/>
<https://www.adoptce.com/pestounska-pece/zakladni-pojmy/>
<https://theses.cz/id/hud4c0/STAG88798.pdf>
<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1992-452/zneni-0>
<https://nadacejt.cz/tiskove-zpravy.html#>
<https://hledamerodice.cz/prirucka-ja-pestoun/>
<https://www.diakoniezapad.cz/>
<https://www.mpsv.cz/statistiky-1>
<https://www.penize.cz/slovník/nezaopatrene-deti>
<https://www.mesec.cz/socialni-davky/statni-socialni-podpora/davky-pestounske-pece/>
<https://www.nadacesirius.cz/vyzkumy/o-situaci-v-rodinach>

Itálie

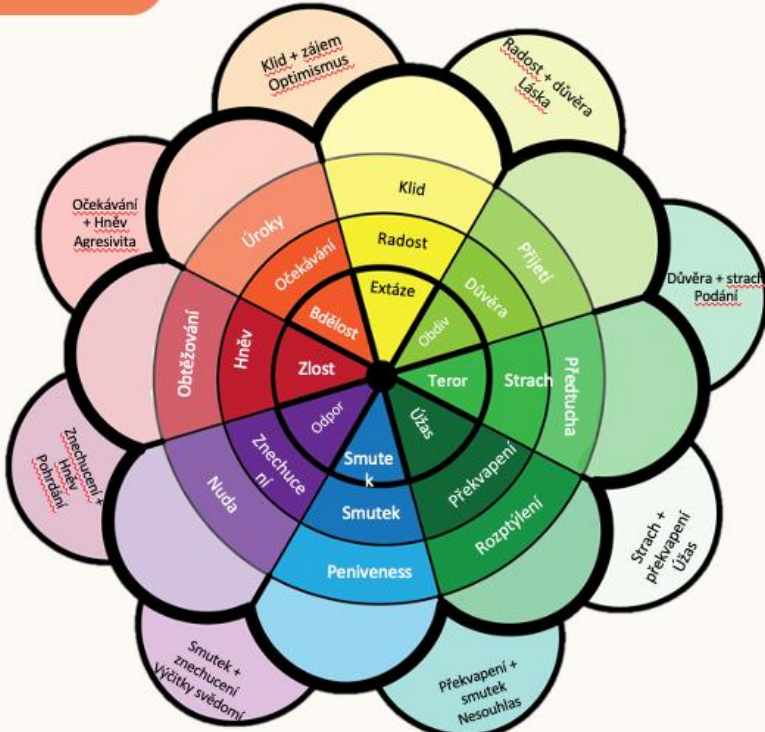
https://www.garanteinfanzia.org/sites/default/files/2020-03/la_promozione_delle_reti_dellaffido_familiare.pdf
<https://www.minori.gov.it/it/minori/linee-guida-laffido>
https://www.anci.it/wp-content/uploads/linee_di_indirizzo_Affido_2013.pdf
<https://www.alberodellavita.org/wp-content/uploads/2017/03/Affido-Familiare-Albero-della-Vita.pdf>
https://www.tavolonazionaleaffido.it/files/documento_-_10_punti_per_rilanciare_laffido.pdf
<https://www.progettofamigliaformazione.it/affidofamiliare-it/guida-affidamento-familiare>
<https://www.aibi.it/ita/attivita/affido/>
<http://www.anfaa.it/>
<https://www.minori.gov.it/it/chi-siamo>

Přílohy

Příloha 1 - Kolo emocí (verze pro tisk)

#Kolo emocí

Aktivita

 CreatingCare
Creating a Safe Environment for
Children in need in Foster Care

Navrhl:

Příloha 2 - Box mýtů a pochybností (verze pro tisk)

#Box mýtů a pochybností

Aktivita

Pochybnosti 1.

Já i moje rodina bychom se k dítěti příliš upnuli a bylo by pro nás příliš těžké, kdyby nás dítě opustilo.

Pochybnosti 2.

Pěstounská péče o dítě bude příležitostí ke snadnější adopci.

Pochybnosti 3.

Všechny děti v
pěstounské péči jsou
delikventi a mají
psychické trauma, které
se nedá "napravit".

Pochybnosti 4.

Napište mýtus sem

Pochybnosti 5.

Napište mýtus sem

Pochybnosti 6.

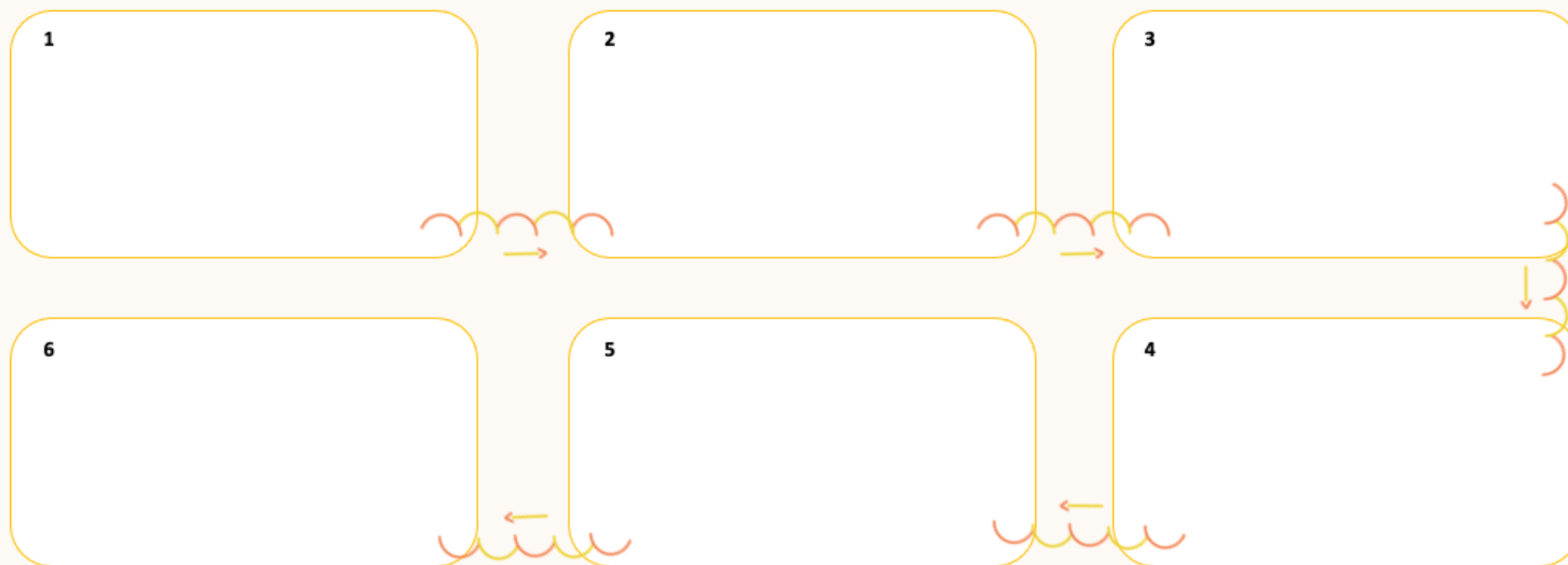
Napište mýtus sem

Příloha 3 - Cesta rodiny v pěstounské péči (verze pro tisk)

#Cesta rodiny v pěstounské péči

Aktivita

1

2

3

6

5

4

Příloha 4 - Pravda nebo lež (verze pro tisk)

#Pravda nebo lež

Aktivita

Abych se mohl stát pěstounem, musím:

1. ... mít zkušenosti s výchovou a péčí o děti.
2. ... být ženatý nebo v trvalém partnerském vztahu.
3. ... být starší 18 let
4. ... být žadatelem o adopci
5. ... mít placenou práci
6. ... se nezapojovat do placených činností
7. ... být občanem země, v níž o pěstounství žádám

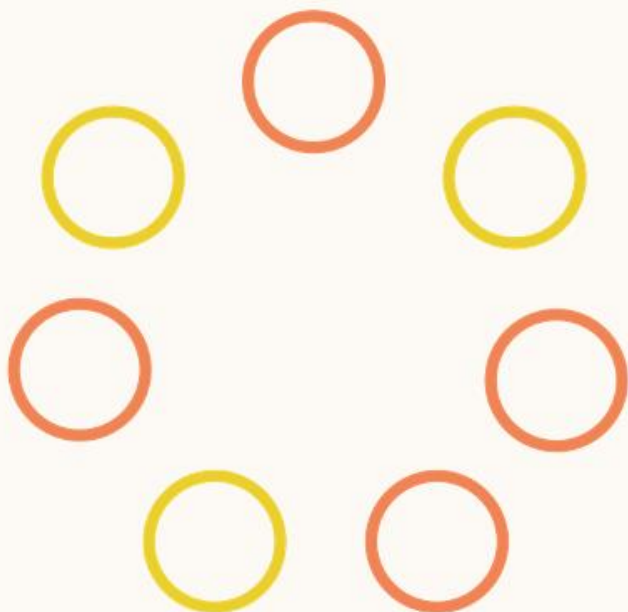
Pravda nebo lež

☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐

Příloha 5 - Čas v kruhu (verze pro tisk)

#Čas v kruhu

Aktivita

Pravidla:

- ✓ Aktivně poslouchajte
- ✓ Mluvte, jen když máte totem
- ✓ Střídejte se
- ✓ Respektujte čas, který vám facilitátor poskytl na vyjádření.
- ✓ Pokud nechcete odpovědět na otázku, vynechte ji.
- ✓ Respektujte důvěrnosti
- ✓ Mluvte od srdce

Příloha 6 - Dopis sobě (verze pro tisk)

#Dopis sobě

Aktivita

Drahá "moje budoucnost"...

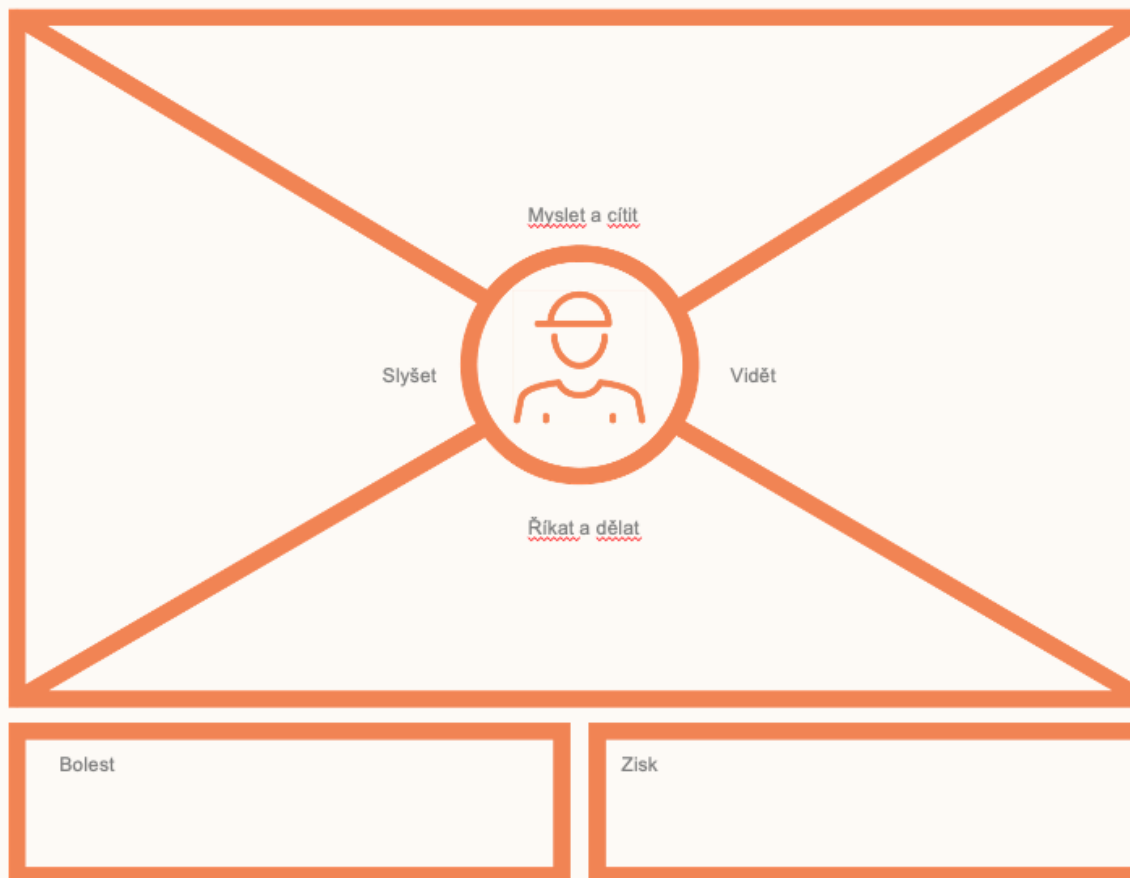
Příloha 7 - Budování empatie (verze pro tisk)

#Budování empatie

Aktivita

Zvažte, zda tato osoba vyplňuje mapu empatie:

"Gabriel je šestiletý chlapec, který utekl před válkou a přišel do vaší země jako uprchlík. Během konfliktu přišel o otce a přišel s matkou, která se o něj nedokáže postarat. Poslední rok žije v domově pro seniory. Brzy bude umístěn do pěstounské péče a doufejme, že se vrátí k biologické matce, jakmile to bude možné."

#Budování empatie

PŘÍLOHA

Zvažte, zda tato osoba vyplňuje mapu empatie:

*Jsem **dvanáctiletá holčička, která je už dva roky v pěstounské rodině**, a ráda bych s ní byla navždy. Ze začátku jsem nikdy nechtěla odejít z domu, ani na oběd k prarodičům, protože jsem se bála, že si mě nevezmou domů. Víím, že jednoho dne se budu moci vrátit ke svým biologickým rodičům. Ale nejraději bych zůstala tady.*

Zvažte, zda tato osoba vyplňuje mapu empatie:

*Jsem **biologické dítě v pěstounské rodině**. Skutečnost, že je v naší rodině další, "cizí" dítě, ovlivňuje celou naši rodinu. Někdy, když má dítě těžké období nebo má těžší zdravotní stav, nezbyvá čas ani energie věnovat se těm, kteří by to podle mého názoru měli pocítit jako první. A to jsme my, biologické děti. Zároveň ale musím říct, že tato zkušenost byla obohacující.*

Zvažte, zda tato osoba vyplňuje mapu empatie:

*Už několik let jsem **pěstounkou jednoho chlapce** a mám také své čtyři děti přibližně stejného věku a manžela. Problematika pěstounské péče je mi obzvlášť blízká, protože ji považuji za vynikající formu péče o děti. Silně pocituji nedostatečnost systému pěstounské péče o děti a pěstouny. Nemám teď na mysli tu finanční, ta je částečně pokryta. Spíše mám na mysli pomoc poskytovanou státem, zejména v krizových situacích, problémech a potížích, které jsou - v těchto případech - bohužel mnohem četnější než ve standardních, biologických rodinách.*

Zvažte, zda tato osoba vyplňuje mapu empatie:

